

**Program**  
**Centra pre deti a rodiny Malacky**

## **1. Kontaktná adresa centra:** Hviezdoslavova 73, 901 01 Malacky

Telefónne čísla:

0918 494 550 (riaditeľ)

0917 191 835 (vedúci úseku - zástupca riaditeľa)

0905 947 274 (pohotovostné tel. číslo pre účely umiestnenia dieťaťa)

0915 729 143 (kontakt pre poskytnutie informácií o možnostiach vykonávania ambulantných a terénnych opatrení)

**2. Adresa miesta vykonávania opatrení:** Hviezdoslavova 73, Malacky  
Jozefa Kubinu 38, Malacky  
Duklianskych hrdinov 32, Malacky  
Rakárenská 50/A, Malacky  
Mierové námestie 12, Malacky  
Karpatská 6, Rohožník  
Malé námestie 1/A, Malacky

## **3. Účelom centra je vykonávanie**

- a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),
- b) výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (§ 12 ods. 1 písm. d) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o SPODaSK“ a § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o rodine“),  
- výchovných opatrení, ktorými je súdom podľa § 37 ods. 4 zákona o rodine uložená povinnosť na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo neodkladného opatrenia (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“),
- c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania
  1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
  2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahochna základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

## **4. Druh, forma vykonávaných opatrení a opis cieľovej skupiny**

### **4.1 Pobytové opatrenia pre dieťa**

#### **4.1.1 Pobytové opatrenia súdu** centrum vykonáva

a) na základe rozhodnutia súdu

- o nariadení ústavnej starostlivosti,
- o nariadení neodkladného opatrenia,
- o uložení výchovného opatrenia

b) v naliehavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je život alebo zdravie dieťaťa vážne ohrozené aj bez dokladov podľa § 30 ods. 2 zákona

o SPODaSK, pričom tieto doklady je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately povinný poskytnúť bezodkladne po prijatí dieťaťa do centra.

Pobytové opatrenia súdu sú vykonávané pre dieťa umiestnené v centre na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia.

Pobytové opatrenia súdu sú vykonávané

- a) vo troch profesionálnych náhradných rodinách s priemernou kapacitou 6 miest, resp. podľa obsadenosti pracovných miest profesionálnych náhradných rodičov,
- b) v troch samostatne usporiadaných skupinách (ďalej len „SUS“) zriadených v rodinných domoch so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom, z toho v
  - jednej samostatnej skupine
  - dvoch špecializovaných samostatných skupinách pre deti, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť výlučne pobytovou formou na základe lekárskeho posudku podľa osobitného predpisu, s mentálnym postihnutím, s telesným postihnutím, s kombináciou týchto postihnutí a duševnými poruchami.

#### **4.1.2 Pobytové opatrenia pre dieťa na základe dohody (§ 47 zákona o SPODaSK)**

Centrum na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia pre

- a) dieťa,
  - ktoré si plní povinnú školskú dochádzku,
  - ktoré si nevyžaduje zaradenie do resocializačného programu a špecializovaných programov,
  - ktoré nevykazuje poruchy správania z dôvodu akýchkoľvek závislostí,
  - ktorého zdravotný stav si nevyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť
  - ktoré nemá prejavy akútneho infekčného ochorenia.

Pobytové opatrenia pre dieťa na základe dohody centrum vykonáva len v prípade voľných miest v SUS. V profesionálnej náhradnej rodine len v prípade voľného miesta a len v odôvodnených prípadoch.

- b) pre dieťa a aj jeho rodiča, alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo inú blízku osobu dieťaťa (ďalej len „rodič“)
  - ktorá nie je ohrozujúca pre dieťa, spolubývajúcich a zamestnancov centra
  - ktorá nie je závislá od alkoholu, drog a patologického hráčstva,
  - ktorá nemá prejavy akútneho infekčného ochorenia a svoj zdravotný stav preukáže potvrdením od lekára nie starším ako 15 dní.

Účelom takéhoto pobytu môže byť len nácvik rodičovských zručností a iných zručností, ktoré rodič nevyhnutne potrebuje na výkon svojich rodičovských povinností alebo iných povinností podľa zákona o rodine, úprava a zachovanie vzťahov medzi dieťaťom a uvedenou osobou alebo uľahčenie vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa. Účelom takéhoto pobytu nemôže byť riešenie nepriaznivej sociálnej situácie podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Pobytové opatrenia pre dieťa a aj jeho rodiča na základe dohody centrum vykonáva v jednej skupine zriadenej na tento účel v samostatnom rodinnom dome.

#### **4.2 Pobytové opatrenia pre plnoletú fyzickú osobu**

centrum vykonáva pre mladého dospelého po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa. Pobytové opatrenia pre mladého dospelého centrum vykonáva na základe žiadosti mladého dospelého o zotrvanie v centre a písomne dohodnutých podmienok zotrvania mladého dospelého v centre. Súčasťou písomnej dohody centra s mladým dospelým je aj plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého.

Pobytové opatrenia pre mladých dospelých centrum vykonáva v jednej samostatnej skupine pre mladých dospelých, umiestnenej v dvoch samostatných bytoch.

#### **4.3 Ambulantné výchovné opatrenia a ďalšie opatrenia SPODaSK vykonávané ambulantnou a terénnou formou**

V rámci vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou sa v centre vykonáva najmä sociálna práca, psychologická pomoc a starostlivosť a ďalšie odborné činnosti podľa typu výchovných opatrení a zamerania odborných metód práce.

Ambulantné a terénne opatrenia sú vykonávané pre

- a) dieťa na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa.
- b) dieťa na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- c) dieťa na základe písomnej dohody s centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu
- d) dieťa na jeho požiadanie
- e) rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- f) plnoletú fyzickú osobu, ktorej je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, pestún alebo poručník, ktorý sa osobne stará o dieťa, ak potrebuje odbornú pomoc na uľahčenie zabezpečovania náhradného rodinného prostredia pre dieťa,
- g) mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti.

Opatrenia vykonávané ambulantnou alebo terénnou formou centrum vykonáva

- pre dieťa a jeho rodinu najmä z okresu Malacky, v prípade voľných kapacít aj pre jednotlivé obvody Bratislavy,
- pre dieťa umiestnené v inom centre, pre jeho rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o toto dieťa,
- pre dieťa a jeho rodinu nevyžadujúce si zaradenie do resocializačného programu alebo do špecializovaných programov,
- dieťa a rodinu, ktorí nemajú prejavy akútneho infekčného ochorenia.

Centrum vykonáva opatrenia a odborné metódy práce s dieťaťom a jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami v súvislosti s rozvodom rodičov dieťaťa alebo rozchodom rodičov dieťaťa.

Pred rozhodnutím o uložení výchovného opatrenia alebo pred prípravou odporúčania, centrum poskytne na základe telefonického prípadne písomného vyžiadania informácie o časovom rozsahu a vyťažnosti centra pre vykonávanie jednotlivých opatrení a odborných metód práce v súlade s aktuálnou situáciou.

Kontakt pre poskytnutie info: [ambulancia@dedmacejko.sk](mailto:ambulancia@dedmacejko.sk)  
+421 915 729 143

Kontraindikáciou vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou sú:

- správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo dieťaťa priamo ohrozujúce život alebo zdravie zamestnancov centra

- dôvodné podozrenie, alebo preukázané zneužívanie, či týranie maloletého dieťaťa alebo partnera/ex partnera,
- miera ohrozenia dieťaťa, kedy je potrebné realizovať opatrenia pre ochranu jeho života
- nesúhlas alebo nezáujem rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) s vykonávaním opatrení ambulantnou alebo terénnou formou vedúci k neuzatvoreniu dohody o vykonávaní opatrení ambulantnou a terénnou formou a to napriek odbornej činnosti zamestnancov centra smerujúcej k uzatvoreniu takejto dohody v rozsahu najviac 5 hodín.

Centrum nevykonáva opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou, ak nedisponuje personálnym zabezpečením s dostatočnými odbornými zručnosťami pre výkon jednotlivých opatrení.

Rozsah hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú ambulantné a terénne opatrenia

| Pondelok     | Utorok       | Streda       | Štvrtok      | Piatok       |
|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| 8.00 - 16.00 | 8.00 - 16.00 | 8.00 - 17.00 | 8.00 - 16.00 | 8.00 - 14.30 |

Zamestnanci využívajú pružný pracovný čas, spravidla v čase medzi 12.00 a 13.00 majú 30 minút prestávku na obed. Po dohode s klientom vykonávajú opatrenia aj mimo uvedených hodín.

Ambulantné opatrenia sú vykonávané v prenajatých priestoroch v administratívno-obchodnej budove na adrese Malé námestie č. 1/A v Malackách. V prípade potreby a ak je to možné centrum rozšíri možnosti poskytovania ambulantných služieb do vzdialenejších obcí, prioritne v priestoroch obecného úradu alebo školských zariadení. Opatrenia sú zamestnancami centra vykonávané aj pomocou informačných technológií a telefonicky.

#### 4.3.1 Opatrenia vykonávané ambulantnou alebo terénnou formou

na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa (§ 73 ods. 6 písm. b),d),e) zákona o SPODaSK)

| Opatrenie                                  | Sociálne poradenstvo v rozvodovej/rozchodovej situácii                                                                                                      |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 2 písm. a)                                                                                                                                        |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                          |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 30                                                                                                                                                          |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | sociálny pracovník                                                                                                                                          |
| Cieľová skupina                            | rodičia v rozvode/rozchode, dieťa                                                                                                                           |
| Cieľ                                       | Poskytnutie sociálneho poradenstva pre rodičov v rozvodovom, rozchodovom procese zamerané na predchádzanie nepriaznivého vplyvu rozvodu a rozchodu na dieťa |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Indikácie        | Poskytnutie sociálneho poradenstva v súvislosti s riešením rozvodu a úpravy práv a povinností rodičov k dieťaťu<br>Rodičia nachádzajúci sa v procese rozvodu/rozchodu, ktorí potrebujú pomoc a poradenstvo pri hľadaní dohody týkajúcej sa starostlivosti o dieťa                                                                               |
| Práca s klientom | Sociálne poradenstvo rozvádzajúcim/rozchádzajúcim rodičom<br>Sociálne poradenstvo zamerané na zmiernenie dôsledkov rozvodu/rozchodu na dieťa<br>Oboznámenie rodiny s právami dieťaťa, s právami a povinnosťami rodičov voči maloletému dieťaťu<br>Veku primerané oboznámenie dieťaťa s procesom rozvodu<br>Podpora spolupracujúceho rodičovstva |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Psychologická pomoc pre rodičov dieťaťa v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 2 písm. b)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Cieľová skupina                            | rodičia v rozvode/rozchode, dieťa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Cieľ                                       | Poskytnutie psychologického poradenstva pre rodičov v rozvodovom, rozchodovom procese zamerané na predchádzanie nepriaznivého vplyvu rozvodu a rozchodu na dieťa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Indikácie                                  | Rodičia nachádzajúci sa v procese rozvodu/rozchodu s narušenou vzájomnou komunikáciou<br>Rodičia v a po procese rozvodu/rozchodu, ktorí potrebujú pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody súvisiacej so starostlivosťou o dieťa<br>Rodičia, ktorí majú záujem porozumieť prežívaniu dieťaťa v rozvodovej/rozchodovej situácii                                                                                                                                                                  |
| Práca s klientom                           | Psychologické poradenstvo rozvádzajúcim /rozchádzajúcim rodičom<br>Stabilizácia prežívania a edukácia v procese vyrovnávania sa so stratou partnera, zmeny doterajšej rodinnej situácie<br>Edukácia rodičov v súvislosti s prežívaním dieťaťa počas rozvodovej/rozchodovej situácie<br>Podpora spolupracujúceho rodičovstva<br>Pomoc pri nastavovaní pravidiel fungovania rodiny<br>Psychologická podpora dieťaťa zameraná na budúcnosť fungovania rodiny, korekcia skreslených očakávaní |

|                         |                                                                      |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie               | <b>Psychologická pomoc pre dieťa a rodičov po rozvode / rozchode</b> |
| zákon č. 305/2005 Z. z. | § 11 ods. 2 písm. c)                                                 |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Cieľová skupina                            | dieťa v náročnej životnej situácii v súvislosti s rozvodom / rozchodom rodičov, rodičia v a po procese rozvodu/rozchodu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Cieľ                                       | Poskytnutie psychologickéj pomoci dieťaťu v súvislosti s rozvodom/rozchodom rodičov, psychologické poradenstvo rodičom zameraná na dopad rozvodu/rozchodu na dieťa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Indikácie                                  | Dieťa prežívajúce rozvod/rozchod rodičov ako nadmernú psychickú záťaž<br>Rodičia v a po procese rozvodu/rozchodu, ktorí potrebujú pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody súvisiacej so starostlivosťou o dieťa<br>Rodičia, ktorí majú záujem porozumieť prežívaniu dieťaťa v rozvodovej/rozchodovej situácii                                                                                                                                                                                                    |
| Práca s klientom                           | Sprevádzanie dieťaťa v procese rozvodu/rozchodu rodičov<br>Psychologická pomoc pri stabilizácii dieťaťa,<br>Pomoc a podpora pri uľahčení zvládania záťažových situácií<br>Pomoc pri nácviku komunikácie medzi rodičom a dieťaťom ako aj medzi rodičmi navzájom<br>Edukácia rodičov v súvislosti s prežívaním dieťaťa počas rozvodovej/rozchodovej situácie<br>Podpora spolupracujúceho rodičovstva<br>Psychologická podpora dieťaťa zameraná na budúcnosť fungovania rodiny, korekcia skreslených očakávaní |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii</b>                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 3 písm. b) bod 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Cieľová skupina                            | dieťa, rodičia, prípadne osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Cieľ                                       | Zmiernenie možného negatívneho dopadu novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia                                                                                                                                                                              |
| Indikácie                                  | Rodiny, ktoré potrebujú pomoc pri adaptácii na novú situáciu                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Práca s klientom                           | Zadefinovanie problému, hľadanie spôsobov riešenia<br>Plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podpory<br>Pomoc pri úprave komunikácie, obnove vzťahu dieťaťa s rodičom<br>Sociálne a psychologické poradenstvo vo veci starostlivosti a výchovy o dieťa<br>Pomoc a podpora rodiny pri vyrovnávaní sa s novou situáciou a |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                            | pri hľadaní zdrojov rodiny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Opatrenie                                  | <b>Odborné metódy na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 3 písm. b) bod 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 85                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Cieľová skupina                            | Dieťa, rodič, osoba, ktorá sa osobne stará od dieťa, príbuzní dieťaťa a iné blízke osoby                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Cieľ                                       | Úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych kompetencií za účelom eliminácie negatívnych vplyvov na dieťa a rodinu                                                                                                                                                                                                              |
| Indikácie                                  | Rodina v nepriaznivej životnej situácii, ktorá zlyhá vo viacerých funkciách                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Práca s klientom                           | Podpora a rozvoj rodičovskej roly<br>Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine<br>Vedenie k napĺňaniu potrieb dieťaťa<br>Sociálne a psychologické poradenstvo zamerané na smerovanie k pozitívnym zmenám v rodine a ich udržanie<br>Posilňovanie a rozvoj ekonomických kompetencií rodiny<br>Vedenie k skvalitňovaniu bytových pomerov rodiny<br>Vytváranie a posilňovanie pozitívnych návykov v rodine |

|                                            |                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Odborné metódy na podporu riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch</b>                                                     |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 3 písm. b) bod 3                                                                                                                                                                     |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                             |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 30                                                                                                                                                                                             |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                  |
| Cieľová skupina                            | Rodina so vzťahovými a komunikačnými problémami medzi jej členmi                                                                                                                               |
| Cieľ                                       | Poskytnutie odbornej pomoci pri riešení výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch s cieľom predchádzania nepriaznivým vplyvom zaťažujúcej situácie na dieťa |
| Indikácie                                  | Dieťa s problémom v správaní a jeho rodina<br>Rodina s komunikačnými a vzťahovými problémami                                                                                                   |
| Práca s klientom                           | Identifikovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia<br>Ventilácia napätia a negatívnych pocitov                                                                                              |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Scitlivovanie voči potrebám detí<br>Identifikácia pôvodu finančných problémov v rodine<br>Pomoc pri úprave komunikácie<br>Pomoc pri nastavovaní riešenia finančnej situácie v rodine<br>Edukácia pri výskyte rizikového správania<br>Podpora pri nastavovaní výchovných hraníc a určovaní pravidiel<br>Podpora pri prehľbovaní vzájomných vzťahov<br>Sociálne poradenstvo, sprevádzanie a hľadanie riešení podľa identifikovaného problému |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 3 písm. b) bod 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 75                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Cieľová skupina                            | Rodiny, v ktorých je ohrozený zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa z dôvodu nedostatočných zručností rodičov                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Cieľ                                       | Rozvoj a obnova zručností rodičov v starostlivosti o dieťa v prirodzenom rodinnom prostredí                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Indikácie                                  | Deti z málo podnetného prostredia<br>Rodič s nedostatočnými rodičovskými zručnosťami<br>Rodina, v ktorej hrozí riziko vyňatia dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia<br>Rodina, kde bolo dieťa vrátené zo zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a potrebuje pomoc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Práca s klientom                           | Podpora a rozvoj rodičovskej roly<br>Podpora a rozvoj kvality vzťahov v rodine<br>Podpora akceptácie, empatie v rodine<br>Posilnenie kompetencií v oblasti komunikácie<br>Podpora členov rodiny vo vytváraní príležitostí na spoločnú komunikáciu a trávenie voľného času<br>Podpora pri riešení konfliktných situácií v rodine<br>Edukácia v oblasti uspokojovania potrieb dieťaťa, edukácia o vývinových štádiách dieťaťa<br>Edukácia rodičov v starostlivosti o dieťa primerane jeho veku vrátane zdravotnej starostlivosti, hygieny, bezpečného prostredia, výživy<br>Pomoc pri identifikácii výchovného štýlu rodičov, analýza pozitív a negatív a korekcia výchovného štýlu<br>Vedenie a nácvik konkrétnych zručností |

|           |                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie | <b>Odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa</b> |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 3 písm. b) bod 5                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 25                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Cieľová skupina                            | Dieťa, rodič, osoba, ktorá sa osobne stará od dieťa, príbuzní dieťaťa a iné blízke osoby                                                                                                                                                                                                         |
| Cieľ                                       | Príprava odborných podkladov na zhodnotenie situácie dieťaťa, jeho rodiny a iných príbuzných identifikovaním rizikových faktorov, ktoré môžu ohroziť dieťa ako aj zmapovanie pozitívnych zdrojov rodiny, ktoré by mohli byť podporné pre dieťa a jeho rodinu                                     |
| Indikácie                                  | Rodina so špecifickým problémom, v ktorej vykonávanými opatreniami orgánu SPOD a SK nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa, spolupodieľanie sa na určení miery ohrozenia                                                                                                         |
| Práca s klientom                           | Zhodnotenie rozsahu napĺňania potrieb dieťaťa a schopnosti rodičov sa na ňom podieľať<br>Zhodnotenie rodičovskej starostlivosti o dieťa<br>Zhodnotenie funkčnosti rodinného systému v sociálnom prostredí<br>Rozhovor s dieťaťom primeraný jeho veku zameraný na zistenie napĺňania jeho potrieb |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách</b>                                                                                                                                                                                                     |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 11 ods. 3 písm. d)                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | Psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Cieľová skupina                            | Rodina s dieťaťom s krízou identity<br>Rodina s dieťaťom s homosexuálnou orientáciou<br>Rodina so závislým členom<br>Rodina s rodičom po návrate z výkonu trestu odňatia slobody<br>Rodina so zdravotne postihnutým dieťaťom<br>Rodina v krízovej situácii<br>Rodina s dieťaťom s poruchami správania |
| Cieľ                                       | Poskytnutie psychologického poradenstva dieťaťu a jeho rodine                                                                                                                                                                                                                                         |
| Indikácie                                  | Rodina podľa cieľovej skupiny                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Práca s klientom                           | Podpora sebadovedia, sebaaprijatia a prežívania dieťaťa<br>Podpora prežívania a spracovania vlastnej identity<br>Edukácia v oblasti sociálnych, ekonomických, psychologických                                                                                                                         |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>dôsledkoch závislosti</p> <p>Podpora pri adaptácii rodiča po návrate z výkonu trestu do pôvodného rodinného prostredia, pomoc pri riešení konfliktných situácií</p> <p>Práca s rodinou zameraná na vyrovnanie sa so záťažovou situáciou</p> <p>Pomoc a podpora rodine pri prekonávaní pocitov viny, poníženia, hanby a viktimizácie</p> <p>Pomoc a podpora v pomenovaní a vyjadrení emócií</p> <p>Pomoc pri nácviku, rozvíjaní a posilňovaní výchovných zručností rodiča</p> <p>Práca s rodinou zameraná na akceptáciu dieťaťa a zmiernenie konfliktu medzi rodičom a dieťaťom</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Opatrenie                                  | <b>Sociálne alebo iné odborné poradenstvo v náhradnej rodine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 44a ods. 1 písm. a)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 60                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | sociálny pracovník, psychológ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Cieľová skupina                            | Náhradní rodičia a deti v náhradnej rodinnej starostlivosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Cieľ                                       | Poskytnutie pomoci náhradnému rodičovi a dieťaťu pri budovaní pozitívnej identity dieťaťa v náhradnej rodine                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Indikácie                                  | <p>Náhradná rodina s dieťaťom, ktorá má problém s identitou a adaptáciou, potrebuje pomoc a podporu pri obnove vzťahu s biologickou rodinou,</p> <p>Náhradná rodina s dieťaťom, ktorá potrebuje pomoc pri vyrovnaní sa so stratou</p>                                                                                                                                                                           |
| Práca s klientom                           | <p>Pomoc a podpora pri upevňovaní vzťahu medzi náhradným rodičom a dieťaťom</p> <p>Pomoc pri zvládaní náhradnej starostlivosti</p> <p>Pomoc a podpora pri obnove vzťahu dieťaťa s biologickou rodinou</p> <p>Pomoc pri vyladení vzťahu medzi náhradnými a biologickými rodičmi</p> <p>Podpora identity dieťaťa</p> <p>Psychologické poradenstvo náhradnému rodičovi a dieťaťu pri vyrovnávaní sa so stratou</p> |

| Opatrenie                                  | <b>Vykonanie opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov v náhradnej rodine</b> |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 44a ods. 1 písm. b) bod 1                                                                                       |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 60                                                                                                                |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou | psychológ, sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Cieľová skupina                  | Náhradní rodičia a deti v náhradnej rodinnej starostlivosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Cieľ                             | Poskytnutie pomoci a podpory pri riešení výchovných a rodinných problémov v náhradnej rodine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Indikácie                        | Rodina s dieťaťom v náhradnej starostlivosti, v ktorej sa vyskytujú výchovné alebo rodinné problémy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Práca s klientom                 | Pomoc a podpora pri upevňovaní vzťahu medzi náhradným rodičom a dieťaťom<br>Pomoc pri zvládaní náhradnej starostlivosti<br>Odborná pomoc v prípade vzniknutých problémov<br>Identifikácia a poradenstvo v oblasti výchovného štýlu, komunikácie, atmosféra v rodine, spôsob riešenia konfliktov<br>Sprevádzanie náhradného rodiča pri vytváraní/ obnove vzťahu medzi dieťaťom a biologickou rodinou<br>Podpora identity dieťaťa<br>Pomoc dieťaťu pri príprave na osamostatnenie |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Vykonanie opatrení pri uplatňovaní zákonných nárokov dieťaťa v náhradnej rodine</b>                                                                                                                                 |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 44a ods. 1 písm. b) bod 2                                                                                                                                                                                            |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                     |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 20                                                                                                                                                                                                                     |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | sociálny pracovník                                                                                                                                                                                                     |
| Cieľová skupina                            | Náhradní rodičia a deti v náhradnej rodinnej starostlivosti                                                                                                                                                            |
| Cieľ                                       | Poskytovanie poradenstva pri uplatňovaní zákonných nárokov dieťaťa                                                                                                                                                     |
| Indikácie                                  | Rodina s dieťaťom v náhradnej starostlivosti                                                                                                                                                                           |
| Práca s klientom                           | Poskytovanie sociálneho poradenstva a sprevádzanie náhradného rodiča pri uplatňovaní zákonných nárokov<br>Sociálne poradenstvo pri riešení finančnej situácie v rodine<br>Pomoc dieťaťu pri príprave na osamostatnenie |

|                                            |                                                                                    |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Sociálne poradenstvo mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti</b> |
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 73 ods. 6 písm. e)                                                               |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                 |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 60                                                                                 |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | sociálny pracovník, psychológ                                                      |
| Cieľová skupina                            | Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti                                 |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Cieľ             | Poskytovanie odbornej pomoci a podpory mladému dospelému pri zaraďovaní sa do bežného života prostredníctvom zvyšovania informovanosti vo vybraných oblastiach a posilňovaním sociálnych zručností potrebných pre aktívny pracovný, rodinný a osobný život                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Indikácie        | Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti, ktorý má záujem zlepšiť svoje sociálne zručnosti potrebné pre začlenenie sa do spoločnosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Práca s klientom | Pomoc pri orientácii sa na trhu práce, možnosti vzdelávania<br>Poradenstvo pri príprave na pracovný pohovor<br>Pomoc a podpora pri osvojovaní a upevňovaní pracovných návykov<br>Sprevádzanie pri kontakte so vzťahovými osobami<br>Sociálne poradenstvo o možnostiach bývania<br>Pomoc pri uplatňovaní zákonných nárokov<br>Sociálne poradenstvo zamerané na finančnú gramotnosť<br>Pomoc pri zostavovaní a vedení osobného rozpočtu<br>Pomoc pri budovaní a upevňovaní vzťahov s rodinou<br>Pomoc pri orientácii v dostupných voľnočasových aktivitách<br>Sprostredkovanie kontaktu na pomáhajúce organizácie v okolí |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Metóda prípadovej konferencie, rodinnej konferencie – konferenčný model sociálnej práce s rodinou</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| vyhláška č. 103/2018 Z. z.                 | § 7 ods. 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | odborný pracovník                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Cieľová skupina                            | Dieťa a jeho rodina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Cieľ                                       | Vypracovanie konkrétneho, adresného a merateľného plánu riešenia situácie dieťaťa a jeho rodiny so zapojením širšej rodiny, komunity                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Indikácie                                  | Rodiny s maloletými deťmi, ktoré boli vyňaté z rodinného prostredia<br>Rodiny ktoré spolupracujú s tímom, ktorý vykonáva ambulantné a terénne opatrenia v CDR<br>Rodiny v evidencii OSPOD a SK                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Práca s klientom                           | Vyhľadávanie, sieťovanie, aktivizovanie a koordinovanie subjektov zainteresovaných v živote dieťaťa a jeho rodiny<br>Realizácia procesu prípravy prípadovej konferencie, rodinnej konferencie<br>Práca s dieťaťom, jeho rodinou, širším okolím, komunitou, inštitúciami formou odbornej metódy rodinnej konferencie, prípadovej konferencie alebo inej odbornej metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa<br>Mapovanie možnosti rodiny riešiť situáciu dieťaťa s cieľom |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | vypracovania konkrétneho adresného merateľného plánu práce s dieťaťom a jeho rodinou<br>Zabezpečenie, facilitácia a administrácia prípadovej konferencie, rodinnej konferencie alebo inej odbornej metódy v spolupráci s rodičmi, ďalšími príbuznými a inými blízkymi osobami dieťaťa<br>Spolupráca s inými subjektmi ( CDR, OSPODa SK, OcÚ, školskými zariadeniami, lekármi, ...) |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 4.3.2 Ambulantné výchovné opatrenia (§ 73 ods. 6 písm. c) zákona o SPODaSK)

| Opatrenie                                  | <b>Uložená povinnosť dieťaťa, jeho rodičovi alebo osobe, ktorá sa o dieťa osobne stará zúčastniť sa na výchovnom programe</b>                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 12 ods. 1 písm. d)                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 80                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | sociálny pracovník, psychológ                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Cieľová skupina                            | Dieťa, rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Cieľ                                       | Prostredníctvom odborných činností podporiť rozvoj sociálnych kompetencií dieťaťa a jeho blízkych osôb, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy ohrozujúce zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa.                                                                                            |
| Indikácie                                  | Deti, u ktorý je identifikované ohrozenie zdravého sociálneho vývinu<br>Deti, u ktorých bolo identifikované sociálne zlyhávanie<br>Deti s agresívnymi prejavmi<br>Rodič, alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa s nedostatočne rozvinutými rodičovskými kompetenciami<br>Rodina s narušenými vzťahmi, komunikáciou |
| Práca s klientom                           | Podpora a rozvoj sebapoznania dieťaťa<br>Identifikácia potrieb dieťaťa<br>Posilňovanie a rozvoj emocionálnych kompetencií<br>Posilňovanie a rozvoj sociálnych kompetencií<br>Podpora zmeny rizikových prejavov správania<br>Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa   |

| Opatrenie                                  | <b>Uložená povinnosť dieťaťa, jeho rodičovi alebo osobe, ktorá sa o dieťa osobne stará zúčastniť sa na sociálnom programe</b> |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zákon č. 305/2005 Z. z.                    | § 12 ods. 1 písm. d)                                                                                                          |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                            |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 80                                                                                                                            |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou | sociálny pracovník, psychológ                                                                                                                                                                                          |
| Cieľová skupina                  | Dieťa, rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa                                                                                                                                                                     |
| Cieľ                             | Podpora a rozvoj rodičovských kompetencií a sociálnych kompetencií rodiny s cieľom využitia potenciálu rodiny riešiť nepriaznivú životnú situáciu.                                                                     |
| Indikácie                        | Rodičia zanedbávajúci starostlivosť o dieťa<br>Neplnoletí rodičia<br>Rodiny žijúce v prostredí so zvýšenou kriminalitou<br>Rodiny žijúce v sociálne vylúčených komunitách<br>Rodiny ohrozené chudobou                  |
| Práca s klientom                 | Nácvik a rozvoj rodičovských kompetencií<br>Nácvik a rozvoj ekonomických kompetencií<br>Téma starostlivosti o domácnosť<br>Poradenstvo a podpora v oblasti starostlivosti o deti<br>Poradenstvo v oblasti výchovy detí |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Sociálne alebo iné odborné poradenstvo uložené dieťaťu, rodičovi, alebo osobe, ktorá sa stará osobne o dieťa</b>                                                                                                                                                                                                                                  |
| zákon č. 36/2005 Z. z.                     | § 37 ods. 2 písm. d)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | sociálny pracovník, psychológ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Cieľová skupina                            | Dieťa, rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Cieľ                                       | Rozvoj konkrétnych zručností dieťaťa a rodiča, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, ktoré môžu obmedziť, alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa.                                                                                                                                              |
| Indikácie                                  | Rodiny v rodičovskom konflikte s narušenou vzájomnou komunikáciou<br>Rodičia nachádzajúci sa v procese rozvodu/rozchodu, ktorým je potrebné poskytnúť pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody vo veci starostlivosti o dieťa<br>Deti s problémami v správaní<br>Rodič, ktorý má problém s plnením si povinnosti voči dieťaťu<br>Interpersonálne konflikty |
| Práca s klientom                           | Psychologické poradenstvo pre rozvádžajúcich/rozchádzajúcich sa rodičov<br>Edukácia rodičov v oblasti prežívania dieťaťa počas rozvodovej/rozchodovej situácie<br>Podpora spolupracujúceho rodičovstva<br>Pomoc dieťaťu pri zvládaní záťažových situácií<br>Sprevádzanie dieťaťa v procese rozvodu/rozchodu rodičov                                  |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Nácvik komunikačných zručností, pomoc pri úprave komunikácie, nastavovanie pravidiel komunikácie</p> <p>Pomoc pri úprave a prehľbovaní vzťahu medzi rodičom a dieťaťom</p> <p>Ventilácia napätia a negatívnych pocitov, ktoré vznikajú pri konfliktnnej situácii</p> <p>Scitlivovanie voči potrebám dieťaťa</p> <p>Podpora nadobudnutých kompetencií</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Opatrenie                                  | <b>Povinnosť uložená rodičom dieťaťa alebo osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| zákon č. 36/2005 Z. z.                     | § 37 ods. 4 písm. a)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Minimálny počet hodín vykonávania opatrení | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Maximálny počet hodín vykonávania opatrení | 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Kto vykonáva opatrenie s rodinou           | sociálny pracovník, psychológ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Cieľová skupina                            | Dieťa, rodič, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Cieľ                                       | Rozvoj konkrétnych zručností rodiča, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, ktoré môžu obmedziť, alebo odstrániť negatívne vplyvy, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Indikácie                                  | <p>Rodiny v rodičovskom konflikte s narušenou vzájomnou komunikáciou</p> <p>Rodičia nachádzajúci sa v procese rozvodu/rozchodu, ktorým je potrebné poskytnúť pomoc pri hľadaní vzájomnej dohody vo veci starostlivosti o dieťa</p> <p>Rodič, ktorý má problém s plnením si povinnosti voči dieťaťu</p> <p>Interpersonálne konflikty</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Práca s klientom                           | <p>Psychologické poradenstvo pre rozvádžajúcich/rozchádzajúcich sa rodičov</p> <p>Edukácia rodičov v oblasti prežívania dieťaťa počas rozvodovej/rozchodovej situácie</p> <p>Podpora spolupracujúceho rodičovstva</p> <p>Pomoc dieťaťu pri zvládaní záťažových situácií</p> <p>Sprevádzanie dieťaťa v procese rozvodu/rozchodu rodičov</p> <p>Nácvik komunikačných zručností, pomoc pri úprave komunikácie, nastavovanie pravidiel komunikácie</p> <p>Pomoc pri úprave a prehľbovaní vzťahu medzi rodičom a dieťaťom</p> <p>Ventilácia napätia a negatívnych pocitov, ktoré vznikajú pri konfliktnnej situácii</p> <p>Scitlivovanie voči potrebám dieťaťa</p> <p>Podpora nadobudnutých kompetencií</p> |

#### **4.3.3 Proces vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou**

Centrum začína s vykonávaním opatrení pre dieťa a jeho rodinu alebo pre mladého dospelého na základe písomného odporúčania úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (orgánu SPODaSK) alebo na základe uloženého výchovného opatrenia.

Zoznámenie zamestnancov centra s klientmi prebieha počas kontraktačného stretnutia za prítomnosti manažéra prípadu z orgánu SPODaSK. Pokiaľ klienti dobrovoľne prijímajú pomoc a podporu centra, centrum s nimi uzatvorí dohodu o vykonávaní opatrení ambulantnou alebo terénnou formou. Súčasťou dohody je aj plán vykonávania opatrení. Pri vykonávaní ambulantných výchovných opatrení orgán SPODaSK predloží centru rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia, informáciu o vykonaných opatreniach orgánom SPODaSK a rozsah ambulantného výchovného opatrenia vyjadrený v hodinách, ak nie je takýto rozsah určený v rozhodnutí.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou na základe dohody vyhotoví centrum v spolupráci s rodičom alebo inou fyzickou osobou, ktorá sa o dieťa stará. Cieľ plánu vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou je totožný s cieľom sociálnej práce orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Plán obsahuje konkrétne odborné metódy, podrobnosti ich vykonávania, rozsah vykonávaných metód vyjadrený v hodinách priamej odbornej práce s klientom, označenie a pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý bude za vykonávanie opatrení pre fyzické osoby zodpovedať, počet zamestnancov, ktorí sa budú na vykonávanie opatrení podieľať, dôvody ukončenia vykonávania odborných činností, spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v centre.

Každý program je spravidla členený na tri fázy:

1. Počiatočná, iníciaľna, úvodná fáza – prvý kontakt s klientom:

- nadviazanie vzťahu s dieťaťom, rodinou, vytvorenie poradenskej atmosféry
- zisťovanie základných anamnestických údajov a ich spracovanie
- uzavretie poradenského kontraktu (vytvorenie pracovného modelu, časový harmonogram – dohoda o organizácii stretnutí atď.)

2. Stredná fáza - zadefinovanie problému a hľadanie spôsobov riešenia

- porozumenie faktorom vzniku a udržiavania problémového správania
- definovanie toho, čo v rodinnom systéme funguje
- plánovanie, výber a aplikácia intervencií v atmosfére podporného vzťahu pre potrebné zmeny.

3. Záverečná fáza:

- zhodnotenie procesu vykonávania opatrení, poradenského procesu
- zhodnotenie a podpora udržateľnosti zmeny - ustálenie sebapomáhajúcich zručností
- ukončenie pomoci a podpory dieťaťa a jeho rodine.

Programy sú realizované najmä individuálne, kombináciou terénnej a ambulantnej formy vykonávania opatrení SPODaSK. Podľa zamerania ich realizujú sociálni pracovníci a psychológovia. Odborník má právo robiť korekciu tém a metód jednotlivých opatrení podľa potrieb klientov.

Centrum poskytuje orgánu SPODaSK priebežné správy, spravidla každé dva mesiace a záverečnú správu s odporúčaniami. V prípade potreby môže centrum orgánu SPODaSK navrhnúť ďalšie vykonávanie opatrení pre dieťa a jeho rodinu, následne orgán SPODaSK zašle centru nové odporúčanie pre vykonávanie opatrení pre danú rodinu.

## **5. Celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra, počet miest v jednotlivých budovách centra**

Celkový počet miest pre pobytovú formu je 47. Z toho je

- 4 miesta v profesionálnych náhradných rodinách v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom
- 9 miest v samostatnej skupine (v rodinnom dome Rakárenská)
- 14 miest v špecializovaných samostatných skupinách (v rodinnom dome Jozefa Kubinu je 6 miest, v rodinnom dome Duklianskych hrdinov je 8 miest)
- 10 miest v skupine pre dieťa a aj jeho rodiča (v rodinnom dome Hviezdoslavova)
- 10 miest v skupine pre mladých dospelých umiestnenej v dvoch priestoroch pre mladých dospelých (byt Mierové námestie 4 miesta, byt Rohožník 6 miest).

## **6. Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu detí a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou**

### Rodinný dom Rakárenská 50/A, Malacky – samostatná skupina

Jedná sa o rodinný dom s tromi nadzemnými podlažiami. Prízemie domu má viacúčelové využitie. Pre účely samostatnej skupiny je na prízemí vstupná chodba, pracovňa s pračkou a sušičkou a šatňa pre zamestnancov. Na nadzemné podlažia vedie schodisko. Na prvom poschodí je kuchyňa, obývačka s jedálňou, zariadenia pre osobnú hygienu detí delené podľa pohlavia a zariadenia pre osobnú hygienu zamestnancov a jedna menšia izba len pre jedno dieťa.

Na druhom poschodí sú štyri izby pre deti, miestnosť pre zamestnancov a zariadenia pre osobnú hygienu detí delené podľa pohlavia, sprchy majú závesy. V izbách má každé dieťa samostatné lôžko a vlastný úložný priestor. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia, spravidla sú v jednej izbe umiestnené dve deti. Na oknách sú žalúzie.

Súčasťou domu pri vstupe je drevený prístrešok, kde je umiestnený záhradný nábytok. Pri dome je dvor, ktorý je čiastočne oplotený. Na zatrávnenej časti sú umiestnené hracie prvky.

Časť príziemia rodinného domu so samostatným vchodom je využívaná na vykonávanie odborných metód práce s rodičmi, prípadne blízkymi osobami detí umiestnených v centre, na umožnenie pobytu rodiča alebo blízkej osoby počas jeho návštevy dieťaťa v centre v odôvodnených prípadoch.

### Rodinný dom Duklianskych hrdinov 32, Malacky – špecializovaná samostatná skupina

Jedná sa o rodinný dom s dvomi nadzemnými podlažiami. Na prízemí domu je vstupný priestor, chodba, obývací izba s jedálňou, miestnosť pre zamestnancov, kuchyňa, komora, pracovňa, zariadenie pre osobnú hygienu detí a zariadenie pre osobnú hygienu zamestnancov. Schodisko z obývacej izby vedie na chodbu na poschodí. Z chodby je samostatný vstup do každej z piatich izieb pre deti a zariadení pre osobnú hygienu detí delených podľa pohlavia, sprchy majú závesy. V izbách má každé dieťa samostatné lôžko a vlastný úložný priestor. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia, spravidla sú v jednej izbe umiestnené dve deti. Jedna z izieb je o rozlohe 6,45 m<sup>2</sup> je pre ubytovanie dieťaťa využívaná výnimočne v prípade vyššieho počtu umiestnených detí najmä s ohľadom na zachovanie súrodeneckých väzieb. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia. Na oknách sú žalúzie alebo rolety.

Pri dome je oplotený dvor, ktorý má zatrávnenú časť a letný altánok. Nachádza sa tu aj záhradný domček na náradie a drevený prístrešok pre uskladnenie bicyklov pre deti.

#### Rodinný dom Jozefa Kubinu 38, Malacky – špecializovaná samostatná skupina

Jedná sa o rodinný dom s dvomi nadzemnými podlažiami. Na prízemí je chodba, kúpeľňa so sprchovacím kútom, umývadlom a WC určená pre zamestnancov skupiny. Z chodby je vstup do miestnosti pre zamestnancov skupiny a do miestnosti pre suché uskladnenie potravín, zeleniny a ovocia. Chodba je prepojená s kuchyňou a obývacou izbou s jedálňou. Kuchyňa je od chodby a obývačky oddelená neúplnou priečkou s možnosťou uzatvorenia dvierok.

Prístup na poschodie je zabezpečený schodiskom. Na poschodí rodinného domu sa nachádza chodba, z ktorej sa vchádza samostatne do každej zo štyroch izieb pre deti. V izbách má každé dieťa samostatné lôžko a vlastný úložný priestor. Deti sú v izbách umiestnené podľa pohlavia, aktuálne sa v tomto dome nachádzajú len chlapci. V dvoch izbách môžu byť umiestnené najviac dve deti a ďalších dvoch izbách môžu byť deti umiestnené najviac po jednom. Vybavenie izieb je prispôsobované potrebám detí v závislosti ich zdravotného postihnutia. Na poschodí sa nachádza aj kúpeľňa s WC, vaňou a sprchovacím kútom. Na oknách sú žalúzie.

Pri rodinnom dome je oplotená záhrada. V záhrade je umiestnený drevený prístrešok so záhradným nábytkom, nachádzajú sa tam hracie prvky, ako je napr. hojdačka, malý kolotoč, trampolína. Na odkladanie bicyklov pre deti a záhradného nábytku počas zimných mesiacov slúži drevený záhradný domček.

#### Rodinný dom Hviezdoslavova 73, Malacky – skupina (§ 47 ods. 5 zákona o SPODaSK)

Jedná sa o rodinný dom s dvomi nadzemnými podlažiami a pivnicou. Na prízemí je vstupná hala, z ktorej sa vchádza samostatnými dvermi do obývacej izby, kuchyne s jedálňou, skladu potravín a zariadenia na osobnú hygienu. Na tomto podlaží sa nachádza aj zimná záhrada a práčovňa.

Zo vstupnej haly vedie schodisko na poschodie, kde sa nachádza hala, z ktorej sa vchádza do troch samostatných izieb a do kúpeľne s WC, vaňou a sprchovacím kútom so závesom. V izbách má každé dieťa a aj jeho rodič samostatné lôžko a úložný priestor. Dieťa a aj jeho rodič, sú v izbách ubytovaní podľa rozhodnutia koordinátora. Na oknách sú žalúzie.

Celý rodinný dom je podpivničený. Priestory suterénu slúžia na prevádzkové účely centra.

Pri dome sa nachádza oplotený dvor, na ktorom sa nachádza drevený prístrešok s krbom a záhradným nábytkom. Tieto priestory využívajú klienti, ako aj zamestnanci administratívy. Dvor slúži aj na parkovanie služobných motorových vozidiel a vozidiel zamestnancov. Z dvora sa vchádza do oplotenej záhrady. Nachádza sa tu drevený prístrešok, jeho jedna časť slúži na odkladanie bicyklov a športových potrieb a druhá na posedenie pre klientov a zamestnancov, nachádza sa tu záhradný nábytok. V záhrade sú umiestnené aj hracie prvky.

#### Byt Mierové námestie 12, Malacky – priestor pre mladých dospelých

Byt pozostáva z dvoch izieb, kuchyne, predsiene, kúpeľne, WC a dvoch loggií. Byt je zariadený účelným nábytkom pre štyri osoby.

#### Byt Karpatská 6, Rohožník- priestor pre mladých dospelých

Byt pozostáva zo štyroch izieb, kuchyne s obývacou časťou, dvoch kúpeľní, schodišťa, terasy a povaly. Byt je zariadený účelným nábytkom pre šesť osôb.

Rodinné domy a byty nie sú bezbariérové, z tohto dôvodu nie je možné v centre vykonávať pobytové opatrenia pre imobilné dieťa.

### **7. Počet zamestnancov centra podľa organizačnej štruktúry je 47.**

#### **7.1 Štruktúra pracovných miest, na ktorých sú vykonávané opatrenia SPODaSK s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov**

| Pobytová forma | Ambulantná a terénna forma |
|----------------|----------------------------|
|----------------|----------------------------|

| Organizačná zložka                                              | Pozícia              | Vzdelanie     |              |               |         | Pozícia            | Vzdelanie     |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------|---------------|--------------|---------------|---------|--------------------|---------------|
|                                                                 |                      | VŠ II. stupeň | VŠ I. stupeň | Úplné stredné | Stredné |                    | VŠ II. stupeň |
| Odborný tím                                                     | Sociálny pracovník   | 3             | x            | x             | x       | Sociálny pracovník | 3             |
|                                                                 | Psychológ            | 2             | x            | x             | x       | Zamestnanec CDR OT | 1             |
|                                                                 | Špeciálny pedagóg    | 1             | x            | x             | x       | Psychológ          | 3             |
| SUS - samostatná skupina Rakárenska 50/A                        | Vychovávateľ (PZ)    | 0             | 0            | 2             | x       |                    |               |
|                                                                 | Pomocný vychovávateľ | 0             | 0            | 2             | 2       |                    |               |
| SUS - špecializovaná samostatná skupina Duklianskych hrdinov 32 | Vychovávateľ (PZ)    | 0             | 0            | 2             | x       |                    |               |
|                                                                 | Pomocný vychovávateľ | 0             | 0            | 3             | 3       |                    |               |
| SUS - špecializovaná samostatná skupina Jozefa Kubinu 38        | Vychovávateľ (PZ)    | 0             | 2            | 0             | x       |                    |               |
|                                                                 | Pomocný vychovávateľ | 1             | 0            | 4             | 1       |                    |               |
| Skupina § 47 ods. 5 zákona o SPODaSK Hviezdoslavova 73          | Sociálny pracovník   | 2             | x            | x             | x       |                    |               |
|                                                                 | Pomocný vychovávateľ | 0             | 0            | 0             | 1       |                    |               |
| Profesionálni náhradní rodičia                                  |                      | 2             | 0            | 0             | 0       |                    |               |

## 7.2 Ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49 ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi

Centrum pri zabezpečovaní odbornej pomoci využíva

- bezplatné služby centier poradenstva a prevencie,
- špecializovaných zariadení (napr. diagnostika a poradenstvo pri starostlivosti o deti s poruchou autistického spektra) formou ambulantných služieb,
- platené služby odborníkov špecializujúcich sa na vybrané oblasti starostlivosti o deti s traumou,
- zdravotnú starostlivosť formou psychoterapie u klinického psychológa (len pri vybraných deťoch)
- platené služby odborníka poskytujúceho metódy hydroterapie, hipoterapie, kanisterapie.

## 8. Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra

Aktuálny program centra je zverejnený na jeho webovom sídle centra, čím je zabezpečená možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom ešte pred príchodom do centra, ako aj v čase už vykonávaných opatrení.

S programom centra sú oboznamované deti, ako aj ich rodičia alebo iné fyzické osoby pred vykonávaním opatrení, ako aj deti a rodičia a iné fyzické osoby, pre ktoré sa opatrenia začali vykonávať.

Pri príchode do centra oboznámenie realizuje spravidla sociálny pracovník, prípadne vychovávateľ, ústne formou rozhovoru. Vychovávateľ alebo PNR zohráva pri prijatí dieťaťa do centra významnú úlohu, aby bolo citlivé a rešpektujúce jeho aktuálnu situáciu a následne aj v procese adaptácie. Prvé obdobie využíva na spoznanie sa s dieťaťom, poskytuje dieťaťu informácie spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti, o umiestnení do zariadenia, o jeho právach a povinnostiach, používaných výchovných prostriedkoch, o možnostiach udržiavania styku s rodinou, blízkou osobou.

V prípade potreby sociálny pracovník program, prípadne jeho časť rodičom alebo iným fyzickým osobám odovzdá aj v písomnej podobe. Pokiaľ je to možné, oboznámenie sa realizuje súčasne pre dieťa aj jeho rodiča alebo inú fyzickú osobu, za prítomnosti zamestnanca príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a zamestnanca akreditovaného subjektu, ktorý s rodinou pracuje (ak taký existuje), najneskôr do dvoch týždňov od začatia vykonávania pobytového opatrenia súdu.

V prípade pobytových opatrení na základe dohody, ambulantných a terénnych opatrení sú klienti sociálnym pracovníkom s programom oboznámení pri dojednávaní podmienok vykonávania opatrení. Program je vysvetľovaný primerane s ohľadom na vek a rozumové schopnosti všetkých zúčastnených.

So zásadnými zmenami v programe budú do dvoch týždňov, spravidla sociálnym pracovníkom oboznámení aj dieťa a jeho rodič alebo iná fyzická osoba, pre ktoré sa už opatrenia vykonávajú.

## **9. Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra**

V rámci vykonávania pobytových opatrení sa v centre vykonáva sociálna práca, psychologická pomoc a starostlivosť, výchovná činnosť, špeciálno-pedagogická starostlivosť.

### **9.1 Sociálna práca**

Sociálny pracovník centra pri práci s dieťaťom a jeho rodinou postupuje najmä v súlade s postupmi prípadovej sociálnej práce. Je to sociálna práca s jednotlivcom, ktorá je však viazaná aj na sociálnu prácu orientovanú na rodinu, skupinu alebo komunitu.

V jednotlivých etapách sociálnej práce

- a) etapa sociálnej evidencie a situačnej analýzy,
- b) etapa hodnotenia, sociálnej diagnostiky a vypracovania plánu sociálnej práce,
- c) etapa sociálnej intervencie,
- d) etapa zaznamenávania dokumentácie a ukončenia prípadu,

sociálny pracovník používa najmä metódy ako je rozhovor a iná komunikácia, pozorovanie, anamnéza.

V druhej etape okrem uvedených základných metód využíva aj ďalšie metódy ako je motivačný rozhovor, aj pomocou návodu s prvkami koučingu, pozorovanie, analýza prostredia, spoločná analýza problémov, krízová intervencia, štúdium dokumentov, sprevádzanie klienta, nácvik pracovných a sociálnych zručností, nácvik rodičovských zručností, rozvoj finančnej gramotnosti. Pri menej spolupracujúcom klientovi alebo klientovi v odpore, motivácia k spolupráci a riešeniu problémov pomocou využitia metódy on-line knižnice, živej knižnice.

Významnou metódou práce sociálneho pracovníka je odborná metóda práce nazývaná prípadová konferencia.

Najmä v etape sociálnej intervencie, kedy sociálny pracovník intenzívne sprevádza dieťa a jeho rodinu, sociálny pracovník vykonáva sociálne poradenstvo, sociálnu terapiu a sociálnu rehabilitáciu.

Sociálny pracovník využíva aj metódy skupinovej sociálnej práce, najmä pri preventívnych a socioterapeutických aktivitách. V rámci skupinového sociálneho poradenstva používa techniky, ako je napríklad riadená diskusia, prezentácia, skupinová práca, brainstorming, hranie rolí, riešenie prípadovej štúdie.

### **9.2 Psychologická pomoc a starostlivosť**

Psychológ pracujúci v centre pri poskytovaní psychologickéj pomoci a starostlivosti využíva pri svojej práci najmä nasledujúce metódy a pracovné postupy:

- klinické metódy (pozorovanie, rozhovor, anamnéza, analýza spontánnych produktov)

- testové metódy – dotazníky, škály, projektívne metódy, intelligenčné testy
- metódy individuálneho poradenstva (rozhovor, pozorovanie, analýza spontánnych produktov, hrové techniky)
- metódy skupinovej práce (preventívne, SPV, arteterapia, muzikoterapia, psychogymnastika, hranie rolí)
- psychologické sprevádzanie.

### 9.3 Špeciálnopedagogická starostlivosť

Špeciálny pedagóg vykonáva špeciálnopedagogickú diagnostiku a rediagnostiku, špeciálnopedagogické poradenstvo pre deti, rodičov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na výchove a vzdelávaní klienta, pričom využíva nasledujúce metódy:

- klinické metódy (pozorovanie, rozhovor, anamnéza, analýza spontánnych produktov)
- testové metódy – didaktické testy, vývinové škály, testy špeciálnych schopností, testy lateralít a pod.
- rozbor a hodnotenie výsledkov
- rehabilitácia
  - výchovná – špeciálna edukácia, reedukácia, korekcia, stimulácia (je súčasťou celkovej rehabilitácie)
  - sociálna – psychoterapia, kompenzačná pomoc, ekonomické zabezpečenie, právna pomoc, spoločenská, osvetová
  - pracovná rehabilitácia – ergoterapia, profesionálna orientácia, profesionálna príprava, podporné zamestnanie
- resocializácia
- edukácia
- reedukácia /prevýchova/
- kompenzácia
- korekcia.

### 9.4 Výchovná činnosť

a) Individuálna a skupinová práca s deťmi, ktorá sa zameriava predovšetkým na

- výchovu a vzdelávanie
- napĺňanie potrieb dieťaťa
- vytváranie bezpečného prostredia pre dieťa
- podporovanie kontaktu dieťaťa s biologickou rodinou a blízkymi osobami
- zabezpečenie zdravotnej starostlivosti
- prípravu dieťaťa na budúcnosť a osamostatnenie sa.

b) Vedenie pedagogickej dokumentácie – pedagogická diagnostika a rediagnostika, plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej práce s dieťaťom, záznamy o psychickom, fyzickom a sociálnom vývine dieťaťa (denník dieťaťa), vrátane vedenia osobnej karty dieťaťa a evidencie vreckového. Každému dieťaťu sa zaznamenávajú dôležité udalosti jeho života (fotky na USB, v zložke v zdieľaných dokumentoch, „krabica spomienok“ a pod.)

## 10. Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

Centrum má vypracovaný rámcový program výchovnej činnosti. Tvorbu a implementáciu programu do SUS zastrešuje zástupca pre oblasť výchovy. Každá SUS si tento program spracuje s ohľadom na svoje špecifické podmienky a zameranie. Program výchovnej činnosti sa tvorí na začiatku kalendárneho roka na príslušný kalendárny rok. Koordinátor pripraví jeho návrh, ostatní zamestnanci SUS ho pripomienkujú a dopĺňajú. Program výchovnej činnosti je reflektovaný aj v individuálnych plánoch rozvoja osobnosti dieťaťa všetkých detí. Program môže byť podľa potrieb SUS flexibilne upravovaný.

Výchovná činnosť je zameraná na zdravý životný štýl, či už v oblasti fyzického zdravia, ako aj duševného zdravia, na rozvoj jednotlivých zložiek osobnosti, na morálny vývin, na multikulturalitu, úctu k tradíciám, preventívne aktivity, bezpečnosť cestnej premávky, spoločenské správanie, rozvoj finančnej gramotnosti. Pri každej výchovnej činnosti je pomenovaná zodpovedná osoba, časový horizont a spôsob uskutočnenia plánovanej činnosti (konkrétne aktivity: beseda, dotazník, rozhovor, zážitková a hrová aktivita ...). Konkrétne výchovné aktivity zohľadňujú záujmy detí a sú v súlade s individuálnymi plánmi výchovnej práce jednotlivých detí v SUS.

Individuálne plány výchovnej práce mesačne tvorí a vyhodnocuje spolu s dieťaťom (s ohľadom na vek a mentálnu úroveň) vychovávateľ (pedagogický zamestnanec), ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti. Podrobne bod 12.

V centre je uplatňovaný rámcový režim dňa, ktorý je v skupine a v jednotlivých SUS upravovaný podľa špecifických podmienok danej skupiny a SUS (napr. vek detí, zdravotné postihnutie).

| Dni školského vyučovania |                                                                                                                                           | Víkendy, sviatky, prázdniny |                                                                                                   |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.00 - 6.00              | budíček                                                                                                                                   | 8.00 - 9.30                 | individuálny budíček, ranná hygiena, obliekanie, raňajky, lieky                                   |
| 6.00 - 6.20              | ranná hygiena, obliekanie                                                                                                                 | 9.30 - 12.00                | pomoc pri varení obeda, desiata                                                                   |
| 6.20 - 7.00              | raňajky, lieky, príprava na odchod do školy                                                                                               | 12.00 - 13.00               | obed, pomoc v kuchyni, lieky                                                                      |
| 7.00 - 7.30              | odchod do školy                                                                                                                           | 13.00 - 18.00               | oddych, voľno časové a výchovné aktivity, vychádzky, olovrant, pomoc pri príprave večere          |
| 13.00 - 15.30            | príchod zo školy, obed deti cestujúce z BA, lieky, olovrant                                                                               | 18.00 - 18.30               | večera, lieky                                                                                     |
| 15.00 - 17.50            | povinná individuálna príprava detí do školy, písanie úloh, krúžky, voľno časové a výchovné aktivity, vychádzky, pomoc pri príprave večere | 18.30 - 19.30               | pomoc detí pri upratovaní podľa rozpisu služieb                                                   |
| 17.50 - 18.20            | večera, lieky                                                                                                                             | 19.30 - 20.00               | mladšie deti večerná hygiena (vrátane strihania vlasov, nechťov), staršie deti začiatok vychádzky |
| 18.20 - 19.00            | pomoc detí pri upratovaní podľa rozpisu služieb                                                                                           | 20.00 - 21.00               | mladšie deti pozeranie TV, spoločenské hry.....                                                   |
| 19.00 - 19.45            | večerná hygiena detí, príprava detí na spánok                                                                                             | 21.00 -                     | mladšie deti večierka, spánok                                                                     |
| 19.45 - 21.00            | ukladanie detí na spánok, priestor na čítanie alebo počúvanie rozprávky, podľa veku a želania detí, pozeranie TV                          | 21.00 - 22.30               | staršie deti návrat z vychádzky, večerná hygiena                                                  |
| 21.00 -                  | večierka, spánok                                                                                                                          | 22.30 -                     | staršie deti večierka, spánok                                                                     |

Pri výchovnej činnosti používa vychovávateľ nástroje pozitívnej motivácie. Tieto vychovávateľ vyberá individuálne podľa veku, osobnosti a mentálnej spôsobilosti dieťaťa. Slúžia na podporu želateľného správania detí a zároveň ako odmena za vzorné plnenie povinností, mimoriadne zásluhy, pomoc, službu a pod.

Ide o škálu,

- od sociálnych odmien ako je objatie, potľapkanie, pohladenie, držanie za ruku, úsmev, žmurknutie, pochvala pred inými deťmi;
- cez materiálne odmeny, napr. hračky, sladkosti, výber obľúbeného jedla, oblečenie;
- ďalej privilegia, ako napr. návšteva kina, cukrárne, výber programu pre skupinu, predĺženie individuálnej vychádzky alebo predĺženie času pozerania TV, či používania internetu alebo vlastného mobilu, predĺženie večierky cez víkend, pozvanie kamarátov na oslavu menín či narodenín;

- prípadne symbolické odmeny, ako je odznak, medaila, obrázok usmiatej tváre, zvláštne vysvedčenie alebo vyznamenanie a rôzne iné drobnosti.

## **11. Opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, vrátane počtu hodín určených na nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi a personálne zabezpečenie tejto prípravy**

### **11.1 Poskytnutie základných informácií o**

- právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti,
- výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
- psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
- potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
- právach dieťaťa,
- právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča (ďalej len „PNR“).

### **11.2 Nácvik praktických zručností**

vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:

- identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
- vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
- prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
- komunikačné zručnosti,
- rozvoj výchovných zručností,
- riešenie záťažových situácií v rodine,
- spoluprácu v tíme odborníkov,

Manžel záujemcu o prípravu je povinný zúčastniť sa najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností, venovaným najmä témam:

- vývinové štádiá dieťaťa a jeho potreby,
- príchod a odchod dieťaťa z PNR,
- strata a trauma,
- PNR ako systém.

**11.3 Po ukončení prípravy** centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je najmä

- zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti. V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

### **11.4 Organizačné podmienky prípravy**

- V prípade záujmu o prípravu prejaveneho formou písomnej žiadosti, bude centrum záujemcu najneskôr do 15 dní od prijatia žiadosti písomne informovať o možnostiach

termínov začatia prípravy v Centre pre deti a rodiny Malacky, ale aj o termínoch začatia príprav v okolitých centrách. Záujemca o prípravu bude mať možnosť vybrať si termín a miesto začatia prípravy podľa vlastného uváženia.

- Po prijatí žiadostí o prípravu centrum pre záujemcov zrealizuje informačné poradenstvo zamerané na kvalifikačné predpoklady a rozsah prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti.
- Odporúčaný počet záujemcov/fyzických osôb o prípravu na vykonávanie PNR: 5-12 osôb.
- Dĺžka trvania prípravy: ukončenie najneskôr do 3 mesiacov /časový fond 60 resp. 80 hodín/od kedy začala príprava.
- Odporúčaný pomer k rozvrhnutiu časofondu -poskytnutie základných informácií – 40 %-návrik praktických zručností – 60 %
- Pri uzavretí Dohody o realizácii prípravy sa záujemcovi poskytne podrobnejší obsah prípravy a metodická príručka pre profesionálneho náhradného rodiča,
- Povolená neúčast' záujemcu na skupinových aktivitách je najviac 10 % časového fondu, pričom musí byť riadne zdokladovaná. Akceptovateľnými dôvodmi sú práceneschopnosť, úmrtie v rodine a pod. Zameškaný čas je potrebné si nahradiť individuálne po dohode s odborným tímom.

### **11.5. Personálne zabezpečenie prípravy**

Riaditeľ centra menuje koordinátora prípravy, ktorým môže byť sociálny pracovník alebo psychológ, príp. iný člen odborného tímu. Zároveň zriadi tím na prípravu a písomne menuje jeho členov. Súčasťou tímu je najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním 2. stupňa v študijnom odbore psychológia.

Na účely zabezpečenia odborníka k príslušnej téme obsahu prípravy môže centrum prizvať aj externého lektora, ktorý nie je členom realizačného tímu.

### **11.6 Plán realizácie prípravy**

Centrum pre deti a rodiny Malacky realizuje prípravu v období mesiacov december / január.

## **12. Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa**

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, ktoré smerujú k naplneniu hlavného cieľa odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami. Tento cieľ určí zodpovedný zamestnanec orgánu SPODaSK a sociálny pracovník centra (po konzultácii s odborným tímom centra) spoločne, pri prijatí dieťaťa do centra na pobytové opatrenie súdu najneskôr v lehote dvoch týždňov od umiestnenia dieťaťa v zariadení. Cieľ je výstupom odbornej metódy práce/prípadovej, rodinnej konferencie. Cieľ je možné na základe vyhodnotenia prijatých opatrení a úloh v rámci dohodnutých termínov zmeniť. Okrem určeného cieľa odbornej práce obsahuje kontaktné údaje na koordinátorov plnenia plánu a úloh na strane centra – sociálny pracovník, ako aj na strane orgánu SPODaSK.

Čiastkové plány individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, ktoré nadväzujú na jeho hlavný cieľ sú

- a) plán sociálnej práce,
- b) plán výchovnej práce s dieťaťom,
- c) hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra,
- d) hlavné úlohy špeciálnopedagogickej činnosti špeciálneho pedagóga centra,
- e) plán činnosti pre rodinu počas pobytov dieťaťa mimo centra v rodinnom prostredí, najmä v procese sanácie.

Podkladom pre vypracovanie čiastkových plánov je komplexné posúdenie situácie dieťaťa – vstupná diagnostika dieťaťa (sociálna, zdravotná, psychologická, pedagogická, špeciálnopedagogická) a jeho rodiny, vrátane výstupov z úvodnej metódy odbornej práce (napr. prípadovej konferencie, rodinnej konferencie), ktorú sociálny pracovník prizýva všetky blízke osoby v živote dieťaťa.

Organizovanie prípadových konferencií, plánovanie sociálnej práce a jej vyhodnocovanie v centre vykonáva sociálny pracovník.

V individuálnom pláne rozvoja osobnosti dieťaťa je uvedený aj termín prehodnotenia plnenia cieľa odbornej práce spolu s prehodnotením plnenia jednotlivých čiastkových plánov, ktoré nadväzujú na cieľ odbornej práce. **O spôsobe a kritériách a nasledujúcom termíne hodnotenia plnenia cieľa odbornej práce individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a čiastkových plánov sa dohodne na spoločnom stretnutí sociálny pracovník, psychológ, špeciálny pedagóg, ak má dieťa vo špeciálnopedagogickej intervencii, vychovávateľ SUS, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR. Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je následne vyhodnocovaný priebežne, v závislosti od stanovených termínov plnenia úloh individuálne pre jednotlivé dieťa.**

Plán sociálnej práce vypracováva a vyhodnocuje sociálny pracovník, obsahuje mieru ohrozenia dieťaťa, ak sa centrum podieľalo na jej určení, zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny, ciele sociálnej práce a konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov, spôsob úhrady zvýšených výdavkov na zabezpečenie starostlivosti o dieťa, miesto a dobu čerpania dovolenky, počas ktorej má PNR poskytovať starostlivosť dieťaťu umiestnenému v PNR a ďalšie náležitosti v súlade s legislatívou.

Plán výchovnej práce s dieťaťom vypracováva vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti/PNR spolu s dieťaťom (s ohľadom na jeho vek a rozumové schopnosti). Plán je vyhodnocovaný spoločne s dieťaťom a súčasne je vypracovaný plán na ďalšie obdobie. Plán výchovnej práce sa zameriava najmä na nasledujúce oblasti, pričom vychádza z aktuálnych schopností, zručností a možností dieťaťa: oblasť výchovy (sebaobslužné činnosti), oblasť sociálnych zručností (spolurozhodovanie, finančná gramotnosť), oblasť vzdelávania a pomoci pri príprave do školy - silné a slabé stránky, oblasť záujmovej a rekreačnej činnosti (talent a voľný čas), oblasť emocionality (prežívanie, vzťah k sebe, k iným), oblasť zdravotnej starostlivosti, oblasť spolupráce s rodinou dieťaťa a blízkymi osobami. Za vypracovanie a vyhodnocovanie plánu výchovnej práce s dieťaťom umiestneným v PNR zodpovedá PNR v spolupráci s odborným tímom.

Plán činnosti pre rodinu počas pobytov dieťaťa mimo centra v rodinnom prostredí, najmä v procese sanácie, obsahuje úlohy pre rodiča a úlohy pre dieťa. Plán vypracováva vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti, prípadne koordinátor SUS alebo PNR, prípadne sociálny pracovník. Po skončení pobytu dieťaťa mimo centra rodičia zhodnotia plnenie úloh v časti na to určenej a dokument odovzdajú službukonajúcemu vychovávateľovi alebo PNR, ktorý tento plán tiež vyhodnotí.

Hlavné úlohy psychologической činnosti pri napĺňaní cieľa individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa vypracováva a vo vopred dohodnutých intervaloch vyhodnocuje psychológ centra.

Hlavné úlohy špeciálnopedagogickej činnosti pri napĺňaní cieľa individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa vypracováva a vo vopred dohodnutých intervaloch vyhodnocuje špeciálny pedagóg centra.

Uvedené plány a hlavné úlohy starostlivosti poskytovanej odbornými zamestnancami centra sú zdieľané v spoločnom úložisku dokumentov, čím je zabezpečená aktuálna informovanosť

všetkých zúčastnených zamestnancov centra. V písomnej podobe sú súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa.

Pri novoprijatom dieťati adaptačné obdobie v centre trvá spravidla jeden mesiac. Psychológ sleduje adaptáciu dieťaťa, poskytuje dieťaťu odbornú pomoc, vyhodnocuje adaptačné obdobie. Vyhodnotenie adaptácie opíše v správe zo vstupnej psychologickkej diagnostiky dieťaťa, ktorá je súčasťou komplexného posúdenia situácie dieťaťa, a to do jedného mesiaca od prijatia dieťaťa. Vychovávateľa/PNR vypracujú prvý plán výchovnej práce, spoznávajú a naplňujú potreby dieťaťa v spolupráci s odborným tímom a monitorujú adaptáciu dieťaťa na nové prostredie.

### **13. Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery**

V centre sa utvárajú podmienky na záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a iné voľnočasové aktivity a na prejavovanie náboženského vyznania a viery.

Zamestnanci centra cielene u dieťaťa rozvíjajú jeho schopnosti a talent. Mesto Malacky má dostatok možností pre realizáciu rôznych záujmových činností. Záujmové krúžky sú organizované v základných školách, v špeciálnej základnej škole a v Centre voľného času. Deti môžu navštevovať aj Základnú umeleckú školu, Mestské kultúrne centrum, Mestskú knižnicu a Komunitné centrum. V oblasti športových činností môžu byť deti aktívne v rôznych športových kluboch. Tiež môžu navštevovať tanečné krúžky, rozvíjajúce rôzne štýly tanca, moderný, spoločenský a podobne.

Rekreačná činnosť je deťom poskytovaná v čase letných a zimných prázdnin podľa finančných možností centra formou letných a zimných detských táborov, lyžovačiek, pobytov na chate v Pezinku. Počas školského roka deti pravidelne navštevujú plaváreň. Pri každom z rodinných domov je dvor, kde sa nachádza záhradný nábytok na spoločné posedenie, oslavy, opekanie. Pri niektorých domoch sú aj hracie prvky, ako je trampolína, hojdačka, šmýkačka a rôzne preliezačky. Na realizovanie voľnočasových aktivít slúži aj zámocký park, v ktorom sa nachádzajú rôzne cvičebné prvky, futbalový štadión, tréningové ihrisko a detské ihrisko s rôznymi hracími prvkami. V Malackách sa nachádza ešte niekoľko detských ihrísk, skatepark, kino, počas zimných mesiacov aj ľadové klzisko. Deti majú k dispozícii bicykle, kolieskové korčule, korčule na ľadové klzisko, stolnotenisový stôl.

V rámci kultúrnej činnosti sa deti zúčastňujú zábavných a kultúrnych podujatí organizovaných v Malackách a ich okolí, ale aj v neďalekej Bratislave.

Deti môžu podľa vlastnej vôle prejavovať náboženské vyznanie a vieru, nie sú v tomto smere k ničomu nútené. V prípade, že sa dieťa rozhodne absolvovať krst a následné významné udalosti náboženského života v rámci registrovaných a bezpečných cirkví (napr. prvé sväté prijímanie, konfirmácia) je v tomto rozhodnutí zamestnancami centra podporované. Pokiaľ je to možné, všetky rozhodujúce úkony sú realizované v úzkej spolupráci s rodičom dieťaťa, alebo inou jemu blízkou osobou.

### **14. Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre**

Zdravotná starostlivosť je v centre zabezpečovaná prostredníctvom siete zdravotníckych zariadení. V centre nie je vykonávaná ošetrovateľská starostlivosť. Vo všetkých SUS a v PNR je povinnou výbavou štandardizovaná lekárnica za účelom poskytnutia prvej pomoci a zásobenie základnými liekmi a zdravotníckym materiálom pre zvládnutie prvých príznakov ochorenia alebo v prípade úrazu. Väčšina zamestnancov centra absolvovala kurz prvej pomoci.

Centrum zabezpečuje pravidelné preventívne lekárske prehliadky, plánované lekárske vyšetrenia a kontroly u odborných lekárov, ako aj vyšetrenia pri akútnom ochorení.

Všeobecnú pediatrickú starostlivosť poskytujú deťom najmä ambulancie v Malackách. Priamo v Malackách majú deti zo SUS zabezpečenú aj stomatologickú zdravotnú starostlivosť. Deťom v PNR poskytujú všeobecnú pediatrickú zdravotnú starostlivosť pediatrické ambulancie v blízkosti miesta pobytu (výkonu práce) PNR, rovnako majú deti zabezpečenú aj stomatologickú starostlivosť.

Odbornú lekársku starostlivosť pre deti zabezpečujú odborní lekári v Malackách, v Národnom ústave detských chorôb na Kramároch, ale aj v iných odborných detských ambulanciách v Bratislave alebo okolí. Výber pediatra a odborných lekárov pre deti uskutočňuje koordinátor SUS alebo PNR, v zložitých prípadoch po konzultácii s odborným tímom a riaditeľom centra. Výber lekára pre dospelých, ako aj odborných lekárov je osobnou záležitosťou mladého dospelého, na základe jeho požiadania mu pomoc pri výbere lekára poskytne sociálny pracovník, prípadne iný člen odborného tímu.

Pedopsychiatrickú starostlivosť zabezpečujú lekári v Národnom ústave detských chorôb na Kramároch v Bratislave, ale aj v iných dostupných pedopsychiatrických ambulanciách. Ambulantnú psychiatrickú starostlivosť u mladých dospelých zabezpečuje psychiater pre dospelých podľa výberu mladého dospelého. Ústavnú psychiatrickú liečbu mladých dospelých zo špecializovaných skupín môže centrum zabezpečiť v Psychiatrickej nemocnici v Pezinku.

Starostlivosť o dieťa počas ochorenia, vrátane dodržiavania liečebného režimu a podávania liekov zabezpečujú zamestnanci centra. V prípade náhleho zhoršenia zdravotného stavu alebo úrazu zamestnanec centra poskytne prvú pomoc, vyhladá lekársku pohotovostnú službu alebo zavolá rýchlu zdravotnícku pomoc. V prípade hospitalizácie dieťaťa sociálny pracovník informuje rodičov dieťaťa. Počas hospitalizácie dieťaťa ostávajú zamestnanci centra s dieťaťom v telefonickom a pokiaľ je to možné aj v osobnom kontakte.

Počas pobytu dieťaťa mimo centra zabezpečuje zdravotnú starostlivosť rodič, príbuzný alebo blízka osoba v plnom rozsahu. Ak dôjde počas pobytu mimo centra k zmene v zdravotnom stave dieťaťa, rodič, príbuzný alebo blízka osoba túto skutočnosť oznámi sociálnemu pracovníkovi, koordinátorovi SUS prípadne riaditeľovi centra.

V skupine pre dieťa a aj jeho rodiča zdravotnú starostlivosť zabezpečuje rodič, s ktorým má centrum uzatvorenú dohodu. V prípade potreby poskytujú asistenciu zamestnanci skupiny.

## **15. Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre**

Každé dieťa, ktoré je prijaté do centra má zabezpečené vzdelávanie v systéme základných a stredných škôl, predškôlaci môžu navštevovať materskú školu. V Malackách je niekoľko základných škôl. Spádová škola pre centrum sa nachádza na Záhoráckej 95. Materská škola má šesť elokovaných pracovísk v rámci Malaciek.

Pri zabezpečení povinnej školskej dochádzky v základnej škole má však centrum ťažkosti s prijatím dieťaťa uprostred školského roka. Taktiež má centrum ťažkosti s integráciou detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, či s telesným postihnutím. Veľké ťažkosti má centrum pri zabezpečovaní plnohodnotného výchovno-vzdelávacieho procesu u detí, ktoré majú špecifické potreby v dôsledku vývinovej traumy, poruchy pripútania, traumatických zážitkov v rannom detstve, zanedbávania a iného. Napriek prideleným asistentom učiteľov, sú niektoré deti z centra v škole iba trpené.

Deti zo SUS navštevujú základné školy a špeciálnu základnú školu spravidla v Malackách, prípadne v Plaveckom Štvrtku, ojedinele s ohľadom na špecifické individuálne potreby

dieťaťa a schopnosť dieťaťa samostatne dochádzať, navštevujú školy v Bratislave. Deti z PNR spravidla navštevujú základné školy v mieste bydliska PNR, resp. podľa dohody PNR, a odborného tímu.

Stredné školy deti a mladí dospelí navštevujú spravidla mimo Malaciek, väčšinou v Bratislave, nakoľko v Malackách sa nachádzajú len dve gymnáziá.

Prípravu na školské vyučovanie zabezpečujú vychovávatelia/PNR. Žiaci stredných škôl sa na vyučovanie pripravujú spravidla samostatne, závisí to od potrieb a schopností dieťaťa, vychovávateľ/PNR mu v prípade potreby poskytuje pomoc a podporu. Mladí dospelí sa na vyučovanie pripravujú sami. Dohľad nad dodržiavaním školských povinností a prípadnú pomoc a podporu im poskytuje špeciálny pedagóg centra. Ak má dieťa diagnostikované poruchy učenia, spravidla je individuálne integrované a má školou vypracované podporné opatrenia. Pre takéto deti, ale aj pre dieťa, ktoré má len nedostatky vo vedomostiach alebo potrebuje doučovanie, prípravu na vyučovanie v súlade s Plánom výchovnej práce s dieťaťom zabezpečuje aj špeciálny pedagóg alebo odborník na daný predmet (napr. lektor cudzích jazykov...).

Deti v predškolskom veku umiestnené v SUS môžu navštevovať materskú školu v Malackách. Deti z PNR môžu navštevovať materskú školu spravidla v mieste bydliska PNR. O vhodnosti navštevovania materskej školy spoločne rozhoduje vychovávateľ/PNR a odborný tím.

Centrum uhrádza všetky poplatky súvisiace so školskou dochádzkou na úrovni materskej školy, základnej školy, špeciálnej základnej školy a strednej školy. Deti prioritne navštevujú verejné školy, štúdium na súkromných stredných školách musí byť dôkladne zdôvodnené. Školné v týchto školách je možné uhrádzať zo štátneho rozpočtu len po predchádzajúcom súhlase zriaďovateľa centra. Za deti v materskej škole sa školský poplatok neplatí, hradí sa len stravné.

Mladí dospelí po ukončení pobytového opatrenia súdú sú centrom po všetkých stránkach podporovaní k získaniu primeraného vzdelania úspešným ukončením zvoleného stredoškolského štúdia, resp. učebného odboru. V prípade záujmu mladého dospelého o vysokoškolské štúdium mu centrum poskytne potrebnú podporu. V prípade denného štúdia či už na verejnej alebo súkromnej vysokej škole má mladý dospelý starostlivosť naďalej zabezpečovanú centrom, okrem nákladov na školné na súkromnej vysokej škole. Pokiaľ sa mladý dospelý rozhodne študovať externou formou, je jeho povinnosťou popri štúdiu pracovať.

Dochádzku detí do školy, príp. predškolského zariadenia, ktoré sú umiestnené v skupine s rodičom zabezpečuje rodič, s ktorým má centrum uzatvorenú dohodu. Centrum v prípade potreby poskytuje rodičovi poradenstvo a asistenciu. Prípravu detí na školské vyučovanie v tejto skupine zabezpečujú rodičia, v prípade potreby s pomocou zamestnancov skupiny, špeciálneho pedagóga centra.

## **16. Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane**

Deti a mladí dospelí majú právo na všetky náležitosti, vyplývajúce zo zákona o SPODaSK a vyhlášky, zákona o rodine, Dohovoru o právach dieťaťa, interných noriem centra.

### **1. Deti a mladí dospelí majú právo:**

- adaptovať sa na náhradné prostredie centra a bezpodmienečné prijatie dieťaťa a jeho rodiny zamestnancami centra
- na stabilné a bezpečné prostredie v náhradnej starostlivosti centra
- na plánovanú budúcnosť – sanácia rodiny, NRS, osamostatňovanie sa, prípravu na umiestnenie v zariadení sociálnych služieb
- na ochranu v prostredí centra pred šikanovaním, zneužívaním a násilím

- na súkromie
  - stretávať sa s rodičmi, so súrodencami a s fyzickými osobami, ku ktorým majú blízky vzťah
  - na nadväzovanie kontaktov a vzťahov s priateľmi a rovesníkmi
  - na vzdelanie podľa svojich schopností
  - na rozvoj svojich schopností, zručností a nadania
  - na zdravý životný štýl (stravovanie, rekreačná činnosť)
  - na starostlivosť o telesné a duševné zdravie
  - vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ich týkajú
  - na kvalifikovanú všestrannú starostlivosť, kvalifikovanú odbornú pomoc zamestnancov centra
  - požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv
  - na ochranu osobných údajov.
2. Deti a mladí dospelí majú právo a možnosť vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ich týkajú, možnosť požiadať pri ochrane svojich práv prostredníctvom komunitných stretnutí jednotlivých SUS, kde sú prítomné všetky deti danej SUS, všetci zamestnanci SUS, členovia odborného tímu a spravidla aj riaditeľ centra. Takéto stretnutia sa konajú spravidla v štvrtročných intervaloch, v prípade potreby kedykoľvek (napr. príchod nových detí do skupiny). Účasť dieťaťa na komunitnom stretnutí je zaznamenaná v Denníku dieťa.
  3. Deti majú tiež právo navštíviť člena odborného tímu, ako aj riaditeľa kedykoľvek. Majú právo vyjadriť svoje názory aj anonymne prostredníctvom schránky umiestnenej pri vstupe do administratívnej budovy centra.
  4. Deti z PNR majú možnosť kedykoľvek, najmä však počas návštevy v PNR komunikovať s členom odborného tímu, na požiadanie dieťaťa alebo odporúčenie člena odborného tímu aj s riaditeľom.

Pokiaľ rodičia nemajú rodičovské práva nijakým spôsobom upravené, obmedzené alebo odobraté, centrum je povinné spolupracovať s rodičmi pri výchove a starostlivosti o deti. Centrum je povinné rešpektovať práva rodičov.

1. Rodičia detí umiestnených v centre na základe rozhodnutia súdu
  - a) majú právo na informácie o dieťati. Informácie o dieťati podáva sociálny pracovník, s ktorým si rodič dohodne stretnutie alebo mu podá informácie telefonicky, ak je presvedčený, že komunikuje s rodičom. Informácie o bežnom fungovaní dieťaťa a vzdelávacom procese dieťaťa môže podať aj vychovávateľ. Súhrnné informácie o dieťati rodič dostáva aj počas prípadovej konferencie,
  - b) majú právo na udržiavanie kontaktu s dieťaťom (viac v časti 16.1),
  - c) majú právo požiadať súd o zrušenie ústavnej starostlivosti alebo o zrušenie neodkladného opatrenia, či výchovného opatrenia, na základe ktorého bolo dieťa odňaté z ich starostlivosti. V centre im je v tejto veci poskytnutá odborná pomoc.
2. Rodičia umiestnení v centre s dieťaťom na základe dohody
  - a) majú právo na kvalifikovanú odbornú pomoc zo strany centra pri výkone opatrení; rozvíjania rodičovských zručností, pri úprave a zachovaní vzťahov medzi dieťaťom a rodičom a uľahčení vykonávania pobytových opatrení pre dieťa,
  - b) majú právo na vytvorenie takých podmienok zo strany centra, aby sa dokázali o svoje dieťa primerane postarať, naplňovať jeho základné potreby a adekvátne ho výchovne viesť,
  - c) majú právo aktívne sa podieľať na tvorbe a vyhodnocovaní Plánu vykonávania opatrení.

### **16.1 Opis spôsobu, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre, môže udržiavať kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah**

Dieťa, pre ktoré je v centre vykonávané pobytové opatrenie súdu má právo stretávať sa s rodičom, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak. Centrum, orgán SPODaSK a obec poskytujú dieťaťu a jeho rodičovi pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu ich rodinných pomerov iným príbuzným, blízkou osobou.

Po prijatí dieťaťa do centra už počas prvého stretnutia centra s rodičmi, či inými blízkymi príbuznými, prípadne inými blízkymi osobami sociálny pracovník dohodne spôsob ich kontaktu s dieťaťom, ktorý bude v záujme dieťaťa. V súlade s vekom a rozumovou vyspelosťou dieťaťa psychológ a sociálny pracovník dieťaťu sprostredkujú pravdivé informácie o jeho pôvode, rodičoch a primerane je mu vysvetlené, prečo nemôže bývať so svojimi rodičmi. Spravidla je v adaptačnej fáze dieťaťa umožnený telefonický kontakt, prípadne kontakt prostredníctvom informačných technológií a osobný kontakt v centre za prítomnosti zamestnanca centra. V prípade neuzatvorenia dohody, podmienky stretávania sa s dieťaťom určí centrum s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa.

Po diagnostike dieťaťa centrum v závere odporučí spôsoby udržiavania kontaktu dieťaťa s rodičmi, príbuznými alebo blízkymi osobami s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodičov, príbuzných alebo blízkych osôb. Kontakt môže byť odporučený telefonický, prostredníctvom informačných technológií, osobný kontakt prostredníctvom návštevy v centre za prítomnosti zamestnanca centra alebo bez prítomnosti zamestnanca, prostredníctvom stretnutia mimo centra v Malackách, prípadne na inom mieste, ako aj prostredníctvom pobytu mimo centra v domácom prostredí rodiča, príbuzného alebo blízkej osoby dieťaťa.

Stretnutia s dieťaťom by mali byť v súlade so smerovaním a cieľmi plánu práce s rodinou. Stretnutia rodiča a dieťaťa, ktoré smeruje k návratu do rodiny a stretnutia, ktoré sú zamerané len na udržanie kontaktu dieťaťa s rodičom, príbuzným alebo blízkou osobou majú inú podobu a inú frekvenciu.

Rodičovi, príbuznému alebo blízkej osobe nie je umožnený žiadny kontakt s dieťaťom pokiaľ je aktuálne pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok, alebo keď javí známky ochorenia infekčnou chorobou, ktorou by sa mohlo dieťa nakaziť.

#### **Pobyt dieťaťa mimo Centra**

Pred prvým pobytom dieťaťa mimo centra, zamestnanci centra, spravidla sociálny pracovník a psychológ alebo vychovávateľ, prešetria podmienky v domácnosti, kde by sa dieťa malo počas pobytu mimo centra zdržiavať, prípadne centrum požiada o súčinnosť zamestnancov orgánu SPODaSK. Pri ďalších, najmä neplánovaných pobytoch dieťaťa mimo centra musí rodič, príbuzný alebo blízka osoba prejaviť záujem o pobyt dieťaťa v jeho domácom prostredí oficiálne (osobne, telefonicky alebo písomne) u sociálneho pracovníka centra minimálne 3 pracovné dni pred odchodom dieťaťa na pobyt. Centrum je v tejto lehote povinné oznámiť orgánu SPODaSK čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa mimo centra. Orgán SPODaSK má v tomto čase priestor poskytnúť centru aktuálne informácie o rodinnom prostredí, ak je to potrebné v záujme dieťaťa.

Pokiaľ má dieťa blízku osobu, ktorá však nie je v úzkom rodinnom prepojení s dieťaťom (ako rodičia, prarodičia), a táto má záujem s dieťaťom tráviť čas spolu mimo centra je takáto blízka osoba povinná absolvovať informačné poradenstvo.

Pri prevzatí dieťaťa rodič, príbuzný alebo blízka osoba obdrží písomný záznam centra o zdržiavaní sa dieťaťa mimo centra. Svojim podpisom potvrdí oboznámenie sa s podmienkami pobytu dieťaťa mimo centra a svojimi povinnosťami počas tohto obdobia. Súčasťou záznamu sú aj kontakty na príslušné zodpovedné osoby, na ktoré sa môže obrátiť v prípade vzniku neočakávaných udalostí.

Pred plánovaným pobytom dieťaťa mimo centra, centrum rozhodne o poskytnutí alebo neposkytnutí príspevku na stravu pre dieťa. Príspevok na stravu vo výške stravnej jednotky alebo jej časti sa rodičovi, príbuznému alebo blízkej osobe vyplatí pri prevzatí dieťaťa.

Príspevok na stravu sa neposkytuje pri pobyte dieťaťa mimo centra u žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť počas vytvárania vzťahu medzi nimi a dieťaťom. Poskytuje sa až po vyhotovení záverečnej správy z nadviazania vzťahu medzi žiadateľmi a dieťaťom, kedy sú už považovaní za blízke osoby dieťaťa.

Či už sa dieťa zdržuje u rodičov, prarodičov, iných príbuzných či blízkych osobách, centrum sleduje a zaznamenáva vplyv pobytu dieťaťa mimo centra na jeho psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin. Centrum v rámci sledovania najlepšieho záujmu dieťaťa vyhodnocuje tieto pobyty a podľa toho nastaví frekvenciu návštev, dĺžku návštev, príp. charakter stretnutí s blízkymi osobami. Prihliada na vek dieťaťa, jeho rozumovú vyspelosť a možnosti spracovania návštev v kontexte jeho prítomnosti a plánovanej budúcnosti. Informácie z vyhodnotení sú jedným z predmetov prípadových konferencií, na ktorých sa súčasne dohodnú nové pravidlá kontaktu, prípadne sa ponechajú v platnosti tie pôvodné.

Pokiaľ je dieťa umiestnené v PNR, kontakt s rodičmi, prarodičmi, súrodencami a blízkymi osobami dieťaťa sa uskutočňuje rovnako, ako je vyššie popísané.

Tak, ako aj ostatní zamestnanci v priamej práci s dieťaťom, aj PNR je povinný podporovať kontakt medzi rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, inou blízkou osobou dieťaťa. Na stretnutia je dieťa dopredu pripravované PNR, preto centrum od rodičov, príbuzných a blízkych osôb vyžaduje dodržiavanie vopred dohodnutého času a miesta stretnutia.

### **Pobyt rodiča v centre**

Pokiaľ je do centra prijaté dieťa s cieľom, že je potrebné upraviť vzťahy medzi rodičom a dieťaťom, a rodič prejaví záujem situáciu riešiť, môžu sa dohodnúť na pobyte rodiča v centre. Centrum má na tieto účely zriadené priestory, ktoré umožňujú rodičovi tráviť čas s dieťaťom a zároveň sa zúčastňovať programu. Centrum písomne dohodne s rodičom podmienky jeho pobytu v centre. V písomnej dohode sa okrem bežných prevádzkových podmienok dohodne aj spôsob, ako bude rodič pracovať na vzťahu s dieťaťom. Centrum v spolupráci s rodičom vyberú jeden z programov podpory rodičovských zručností (obsahovo vhodný modul v príslušnom rozsahu hodín). Pobyt rodiča je viazaný len na čas absolvovania príslušného Programu, najdlhšie šesť mesiacov. Po jeho absolvovaní je pobyt rodiča v centre ukončený.

### **16.2 Opis spôsobu, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru**

Centrum je z tohto pohľadu otvoreným prostredím. Deti majú priestor pre udržanie alebo vytvorenie dôverných vzťahov k osobám mimo centra. Tieto dôverné osoby, či už sú to rodičia, blízke osoby, dobrovoľníci, učitelia v škole, atď. môžu v prípade potreby pomôcť dieťaťu obrátiť sa na uvedené inštitúcie aj bez vedomia centra. Dieťa je informované o svojich právach a povinnostiach a aj o možnosti obrátiť sa na príslušné inštitúcie formou individuálneho rozhovoru, ako aj prostredníctvom skupinových preventívnych aktivít. Informácie sú deťom sprostredkované s ohľadom na ich vek a rozumové schopnosti.

Možnosť obrátiť sa na orgán SPODaSK má dieťa aj počas pravidelnej návštevy dieťaťa konkrétnym zamestnancom tejto inštitúcie. Dieťa má tiež informáciu, ktorý úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vedie jeho spis, avšak len niektoré deti poznajú „svojho sociálneho pracovníka“. Kontakty na verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd a prokuratúru sú umiestnené na viditeľnom mieste pre dieťa a sú aj súčasťou tohto programu.

- Verejný ochranca práv – písomne poštou alebo elektronicky e-mailom:

Kancelária verejného ochrancu práv  
Grösslingová 35  
P. O. Box 1  
820 04 Bratislava 24  
e-mail: [detskyombudsman@vop.gov.sk](mailto:detskyombudsman@vop.gov.sk)  
web: [www.detskyombudsman.sk](http://www.detskyombudsman.sk)

- Komisár pre deti – písomne poštou alebo mailom, telefonicky nonstop  
Úrad komisára pre deti  
Odborárske námestie 3  
811 07 Bratislava  
Mail: [info@komisarpredeti.sk](mailto:info@komisarpredeti.sk)  
Web: [www.komisarpredeti.sk](http://www.komisarpredeti.sk)  
Telefón: +421 950 439 342, +421 2 32 19 16 91
- Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím - písomne poštou alebo mailom, telefonicky  
Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím  
Račianska 153  
831 54 Bratislava  
Mail: [sekretariat@komisar.sk](mailto:sekretariat@komisar.sk)  
Telefón: +421 2 20 42 03 09  
Web: [www.komisarprezdravotnepostihnuty.sk](http://www.komisarprezdravotnepostihnuty.sk)
- Okresný súd Malacky – písomne poštou alebo mailom  
Okresný súd Malacky  
Mierové nám. 10  
90119 Malacky  
Mail: [podatelnaOSMA@justice.sk](mailto:podatelnaOSMA@justice.sk)
- Okresná prokuratúra Malacky – mailom  
Mail: [podatelna.opma@genpro.gov.sk](mailto:podatelna.opma@genpro.gov.sk)

### **16.3 Opis podmienok doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu**

#### Doručovanie pošty

Dieťa, alebo plnoletá fyzická osoba prijatá do centra má právo udržiavať kontakt s blízkymi osobami – medzi ktoré patrí aj listový kontakt.

Listy, ktoré sú určené deťom, alebo plnoletým fyzickým osobám a na obálke je meno dieťaťa uvedené pred adresou centra, sa neotvárajú. Výnimku tvoria iba listy, ktoré sú určené deťom do veku 6 rokov, alebo deťom s mentálnym postihnutím, ktoré nevedia čítať. Tieto sú spravidla pridelené sociálnemu pracovníkovi, ktorý zabezpečí, aby bol list doručený vychovávateľovi, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR, ktorý list s dieťaťom otvorí a prečíta mu ho.

Listy deťom nad 6 rokov, ktoré vedia čítať, sú odovzdané neotvorené. Vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR s dieťaťom o liste hovorí a získané informácie zaznamená v Denníku dieťaťa ako aj v Pláne výchovnej práce s dieťaťom.

Taktiež plnoletej fyzickej osobe, prijatej do centra, sú listy odovzdané neotvorené.

#### Prístup na internet a používanie telefónu

Používanie internetu a mobilného telefónu si určuje skupina, SUS alebo PNR vo svojich interných pravidlách (používanie internetu a mobilného telefónu centra je zabezpečené denne v dohodnutom čase). Používanie internetu a telefónu patriaceho deťom je kontrolované z dôvodu ochrany pred sociálno-patologickými javmi. V prípade psychického, mravného, alebo iného ohrozenia dieťaťa, samostatne usporiadaná skupina a PNR umožní prístup dieťaťa k internetu, alebo mobilnému telefónu len v prítomnosti zamestnanca centra.

Mobilné telefóny detí v SUS sú v nočných hodinách uschované u službukonajúceho zamestnanca.

**17. Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra**

**17.1 Povinnosti rodičov a blízkych osôb**

1. Povinnosti rodičov detí alebo blízkych osôb umiestnených v centre na základe rozhodnutia súdu.

- a) Rodičia majú povinnosť platiť výživné pre dieťa na účet centra v súlade s rozhodnutím súdu a platnou legislatívou. Zo zaplateného výživného centrum tvorí dieťaťu úspory na sporiacom účte.
- b) Rodičia majú povinnosť informovať centrum o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas dočasnej starostlivosti o dieťa v centre, rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a svojich príjmoch, ako aj iných dôležitých skutočnostiach, napríklad uzatvorenie manželstva, narodenie dieťaťa.
- c) Rodičia a blízke osoby majú povinnosť dodržiavať dohodnuté pravidlá súvisiace s udržiavaním kontaktu s dieťaťom (viac v časti 16.1)
- d) Rodičia a blízke osoby sú povinní doručovať poštové zásielky na adresu centra Hviezdoslavova 73, 901 01 Malacky
- e) Rodičia a blízke osoby majú povinnosť zabezpečovať starostlivosť a výchovu dieťaťa počas pobytu dieťaťa mimo centra (návštevy v domácom prostredí) tak, aby bolo zachované jeho fyzické a psychické zdravie, uspokojené potreby dieťaťa a ako im to určuje Plán činnosti pre rodinu.
- f) Rodičia a blízke osoby majú povinnosť informovať centrum ihneď telefonicky na telefónne čísla uvedené v Zázname o zdržiavaní sa dieťaťa mimo centra o závažných skutočnostiach, ktoré sa vyskytnú počas pobytu dieťaťa v jeho domácnosti (napr. zmena zdravotného stavu, útek dieťaťa, vážne výchovné problémy, konflikty a pod.).
- g) Rodičia a blízke osoby majú povinnosť priviesť dieťa do centra v dohodnutom čase, predkladať nimi vyhodnotený Plán činnosti pre rodiny zostavený pre príslušný pobyt dieťaťa mimo centra, predkladať vyúčtovanie príspevkov na stravu a vrátiť preplatok príspevku, ak bol pobyt dieťaťa skrátený. Taktiež majú povinnosť vrátiť do centra všetky veci, ktoré dieťaťu počas pobytu mimo centra poskytlo centrum.
- h) V prípade, že rodičia, prípadne blízke osoby nepoužijú poskytnutý príspevok na stravu na určený účel, centrum môže rozhodnúť, že ďalší príspevok neposkytne.

2. Povinnosti rodičov detí umiestnených spolu s deťmi v centre na základe dohody. Rodičia majú povinnosť

- a) zabezpečovať starostlivosť a výchovu dieťaťa, pričom rešpektujú Plán odbornej práce s rodinou, dodržiavať režim dňa a domáci poriadok,
- b) chrániť zdravie detí, napr. v zdravotnej starostlivosti o dieťa (podávanie liekov, ak je to potrebné),
- c) zabezpečovať povinnú školskú dochádzku dieťaťa a aktívne sa zúčastňovať na príprave dieťaťa do školy,
- d) nakladať zodpovedne s finančnými príspevkami napr. na stravu dieťaťa, ak im bolo poskytnuté, podľa potreby v spolupráci so zamestnancami centra,
- e) dodržiavať domáci poriadok a hygienicko-epidemiologický režim,
- f) povinnosť informovať centrum o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu byť nápomocné počas výkonu opatrení pobytovou formou,

- g) nepožívať alkoholické nápoje, drogy a iné omamné a psychotropné látky počas výkonu opatrení pobytovou formou,
- h) zabezpečiť, aby sa v priestoroch centra nezdržiavali osoby, ktoré nemajú na to oprávnenie,
- i) dodržiavať všetky náležitosti Dohody o vykonávaní opatrení pobytovou formou pre dieťa a aj jeho rodiča.

**17.2 Povinnosti detí a mladých dospelých a taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností, vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia**

1) Dieťa sa správa doma, v škole aj na verejnosti slušne.

Pri nedodržaní tejto povinnosti môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) jeden celý deň bez pozerania televízie
- b) jeden celý deň bez používania počítača, okrem školských povinností
- c) jeden celý deň bez používania internetu na počítači, ako aj na mobilnom zariadení
- d) jeden celý deň bez používania vlastného mobilného telefónu alebo iného mobilného zariadenia
- e) skrátenie alebo úplné obmedzenie vychádzky v daný deň
- f) upokojenie v nevyhnutne potrebnom čase mimo spoločných priestorov
- g) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci
- h) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a doplatenie rozdielu v nasledujúcom mesiaci
- i) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a uloženie rozdielu na osobný sporiaci účet dieťaťa.

V prípade hrubého porušenia tejto povinnosti a to tak, že dôjde až k fyzickému útoku, porušenie povinnosti bude prejednané zamestnancami skupiny/PNR s odborným tímom a s dieťaťom a výchovné prostriedky vyššie uvedené môžu byť uložené na dlhšiu dobu.

2) Dieťa má povinnosť dodržiavať pravidlá dohodnuté v samostatne usporiadanej skupine, v rodine PNR a v centre. Zamestnanci samostatne usporiadanej skupiny vytvárajú pravidlá skupiny spoločne s deťmi. V PNR vytvárajú pravidlá rodinného spolužitia dospelí spolu s deťmi, aj biologickými.

Dieťa má povinnosť pomáhať a podieľať sa na spoločných potrebách samostatne usporiadanej skupiny/PNR. Pomoc dieťaťa v spoločných potrebách spočíva pri príprave stravy, upratovaní, šetrným zaobchádzaním s vybavením centra, vzájomnej pomoci medzi deťmi, pomoci pri údržbe vlastných vecí aj zariadenia samostatne usporiadanej skupiny/PNR.

Pri nedodržaní tejto povinnosti môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) vykonávanie domácich prác nad rámec rozpisu služieb na jeden celý deň
- b) skorší odchod na izbu ako je štandardný čas večierky na jeden deň
- c) jeden celý deň bez pozerania televízie
- d) jeden celý deň bez používania počítača, okrem školských povinností
- e) jeden celý deň bez používania internetu na počítači, ako aj na mobilnom zariadení
- f) jeden celý deň bez používania vlastného mobilného telefónu alebo iného mobilného zariadenia
- g) skrátenie alebo úplné obmedzenie vychádzky v daný deň
- h) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci
- i) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a doplatenie rozdielu v nasledujúcom mesiaci

- j) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a uloženie rozdielu na osobný sporiaci účet dieťaťa.

V prípade hrubého porušenia týchto povinností, napríklad dieťa svojvoľne opustí priestory centra alebo PNR, porušenie povinnosti bude prejednané zamestnancami skupiny/PNR s odborným tímom a s dieťaťom a výchovné prostriedky vyššie uvedené môžu byť uložené na dlhšiu dobu.

- 3) Dieťa má povinnosť plniť si školskú dochádzku a školské povinnosti z nej vyplývajúce primerane svojim schopnostiam, vrátane povinnosti zúčastňovať sa vyučovacieho procesu v celom jeho trvaní. Všetky vymeškané hodiny musia byť riadne zdôvodnené.

Pri nedodržaní tejto povinnosti môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) jedna domáca úloha na viac
- b) jedenkrát večerné čítanie ostatným deťom
- c) čítanie literatúry podľa vlastného výberu dieťaťa v dohodnutom rozsahu a prerozpravanie obsahu
- d) pomoc s domácou úlohou inému dieťaťu
- e) skrátenie, prípadne úplné obmedzenie vychádzky o počet vymeškaných hodín v škole (aj kumulatívne, pri dodatočnom zistení počtu vymeškaných hodín)
- f) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci
- g) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a doplatenie rozdielu v nasledujúcom mesiaci
- h) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a uloženie rozdielu na osobný sporiaci účet dieťaťa.

V prípade hrubého porušenia týchto povinností, napríklad dieťa sa opakovane svojvoľne nezúčastňuje vyučovacieho procesu, porušenie povinnosti bude prejednané zamestnancami skupiny/PNR s odborným tímom a s dieťaťom a výchovné prostriedky vyššie uvedené môžu byť uložené na dlhšiu dobu.

- 4) Dieťa má povinnosť spolupracovať so zamestnancami na ochrane zdravia a bezpečia seba aj ostatných, dodržiavať zásady zdravého životného štýlu, povinnosť vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť pre neho ohrozujúci.

Pri nedodržaní týchto povinností môže byť s ohľadom na vek a rozumové schopnosti dieťaťa uložený výchovný prostriedok

- a) obmedzenie sladkostí, slaných pochutín a sladených nápojov na jeden deň
- b) samostatná príprava jedla pre všetky deti v jeden deň
- c) skrátenie alebo úplné obmedzenie vychádzky v jeden deň
- d) jeden celý deň bez používania počítača, okrem školských povinností
- e) jeden celý deň bez používania internetu na počítači, ako aj na mobilnom zariadení
- f) jeden celý deň bez používania vlastného mobilného telefónu alebo iného mobilného zariadenia
- g) vyplatenie vreckového vo viacerých čiastkach v danom mesiaci
- h) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a doplatenie rozdielu v nasledujúcom mesiaci
- i) vyplatenie vreckového v danom mesiaci v nižšej sume a uloženie rozdielu na osobný sporiaci účet dieťaťa.

V prípade hrubého porušenia týchto povinností, porušenie povinnosti bude prejednané zamestnancami samostatne usporiadanej skupiny/PNR s odborným tímom a s dieťaťom a vyššie uvedené výchovné prostriedky môžu byť uložené na dlhšiu dobu.

V prípade obzvlášť závažného porušenia povinností ako opakované požívanie návykových látok dieťa musí absolvovať ambulantnú liečbu.

- 5) Za závažné opakované porušenie pravidiel centra alebo spáchanie činu, ktorý je považovaný za priestupok a činu, ktorý by pri dosiahnutí veku trestnej zodpovednosti mohol byť považovaný za trestný čin, centrum dieťaťu poskytne vreckové v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný sporiaci účet dieťaťa.
- 6) Výhovné prostriedky uložené v dôsledku hrubého porušenia povinností je možné prehodnotiť, ak dieťa na základe uloženého výchovného prostriedku výrazne zmení svoje správanie k lepšiemu. K takémuto prehodnoteniu dôjde na základe spoločného rozhodnutia zamestnancov samostatne usporiadanej skupiny/PNR, odborného tímu a dieťaťa.
- 7) Vychovávateľ/PNR uloží dieťaťu taký typ výchovného prostriedku, ktorý bude pre dieťa motivačný a je predpoklad, že bude viesť k pozitívnej zmene správania.
- 8) Všetky deti sú so svojimi povinnosťami a dôsledkami v prípade ich nedodržania, v podobe uloženia výchovných prostriedkov dôkladne oboznámené. Dieťa sa pri uložení výchovného opatrenia, s ktorým nesúhlasí môže obrátiť na koordinátora samostatnej usporiadanej skupiny, ak s uloženým výchovným prostriedkom nesúhlasí ani po komunikácii s koordinátorom, porušenie povinnosti dieťaťa a uloženie výchovného prostriedku prejednávajú zamestnanci samostatne usporiadanej skupiny s odborným tímom. Dieťa umiestnené v PNR sa pri nesúhlase s uloženým výchovným prostriedkom môže obrátiť priamo na odborný tím, ktorý uloženie výchovného prostriedku prejedná s PNR.
- 9) Mladý dospelý má povinnosť dodržiavať pravidlá dohodnuté v Dohode o vykonávaní opatrení pobytovou formou pre mladého dospelého, v ktorej sú uvedené dôsledky pri ich nedodržaní.
- 10) Deti umiestnené v centre s rodičom na základe dohody majú obdobné povinnosti ako deti umiestnené v centre na základe rozhodnutia súdu uvedené v predchádzajúcich bodoch časti 17.2. Za nedodržiavanie týchto povinností deťom ukladá výchovný prostriedok rodič po dohode so zamestnancami skupiny.

## **18. Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona**

- 1) Počas vykonávania pobytového opatrenia súdu je mesačne deťom (od šesť rokov veku) a mladým dospelým pripravujúcim sa na povolanie dennou formou štúdia vyplácané vreckové.
  - a) Dieťaťu umiestnenému v PNR je vreckové poukazované bezhotovostne prevodom na účet PNR spolu s finančnými prostriedkami určenými na zabezpečenie potrieb dieťaťa.
  - b) V SUS sú finančné prostriedky určené na vreckové súčasťou rozpočtu vyčleneného pre danú SUS, deťom, ktoré majú centrom zriadený účet v banke, je vreckové v rámci rozpočtu SUS vyplácané na tento účet.
  - c) Mladému dospelému sa vreckové vypláca bezhotovostným prevodom na jeho osobný účet.
- 2) Použitie vreckového je súčasťou plánu výchovnej práce s dieťaťom.
- 3) Koordinátor SUS alebo PNR vreckové spravídla do 10. dňa v mesiaci vyplatí dieťaťu, ktoré si vreckové prevezme a prevzatie potvrdí svojim podpisom. S ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť si dieťa na základe dohody so zamestnancom SUS, ktorý ho má v individuálnej starostlivosti alebo PNR, zaznamenananej v pláne výchovnej práce s dieťaťom, uloží vreckové u neho a následne je mu vyplácané vo viacerých čiastkach. Pri narábaní s vreckovým je dieťa usmerňované príslušným zamestnancom SUS alebo PNR, je vedené k zmysluplnému využívaniu finančných prostriedkov a k sporeniu na hodnotnejšie predmety, po ktorých dieťa túži. Odôvodnenie tvorby úspor z vreckového je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa.

- 4) Za dieťa, ktoré ešte nevie písať preberá vreckové zamestnanec SUS, ktorý ho má v individuálnej starostlivosti alebo PNR a zaobchádza s ním tak, ako je uvedené vyššie. Za dieťa, ktoré vzhľadom na rozumovú vyspelosť nie je schopné pochopiť vreckové a jeho význam (napr. dieťa alebo mladý dospelý s ťažkým mentálnym postihnutím), preberá vreckové zamestnanec SUS, ktorý ho má v individuálnej starostlivosti alebo PNR. Takémuto dieťaťu alebo mladému dospelému z vreckového príslušný zamestnanec nakupuje hodnotnejšie predmety osobnej potreby, prípadne mu tvorí úspory, pričom o zaobchádzaní s vreckovým a o dôvodoch tvorby úspor vedie dôkladnú evidenciu.
- 5) Vzhľadom k tomu, že poukazovanie vreckového má plniť účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa a je aj výchovným prostriedkom k získavaniu základnej finančnej gramotnosti dieťaťa, je jeho použitie kontrolované a dokladované pokladničnými dokladmi.
- 6) Dieťa nad 15 rokov (s ohľadom na jeho rozumovú vyspelosť) má zriadený účet v banke a vreckové je mu poukazované bezhotovostne na tento účet. V prípade zistenia ne hospodárneho alebo zdravia ohrozujúceho nakladania s týmito finančnými prostriedkami, je dieťa usmerňované k náprave, ak ani po opakovaných usmerneniach nedôjde k náprave, vreckové je dieťaťu poukazované v hotovosti vo viacerých čiastkach. K bezhotovostnému poukazovaniu vreckového centrum opätovne pristúpi po pozitívnom vyhodnotení prijatého opatrenia.
- 7) Centrum nevyplatí vreckové dieťaťu za dni, kedy sa dieťa bez súhlasu zdržiavalo mimo centra.
- 8) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže byť vreckové vyplatené v súlade s výchovným prostriedkom uvedeným v časti 17.2 ods. 7).
- 9) U mladého dospelého je účel používania vreckového zaznamenaný a vyhodnocovaný v pláne jeho osamostatňovania sa.

**19. Opis postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom a v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra, plnoletými fyzickými osobami alebo medzi plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami centra a opisu techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania.**

#### **19.1 Nedovolené opustenie centra dieťaťom**

- 1) Ak centrum umožnilo pobyt dieťaťu mimo centra (u rodičov, blízkych osôb) a dieťa sa v určenom čase do centra (SUS alebo PNR) nevrátilo
  - a) službukonajúci zamestnanec SUS alebo PNR je povinný ihneď telefonicky vyzvať rodičov dieťaťa alebo osoby blízke dieťaťu, u ktorých sa dieťa nachádzalo, aby ihneď, najdlhšie do 24 hodín zabezpečili návrat dieťaťa do centra.
  - b) službukonajúci zamestnanec SUS alebo PNR o tejto skutočnosti bezodkladne informuje sociálneho pracovníka a vyhotoví podrobný záznam v Denníku dieťaťa. Zamestnanec SUS informuje aj koordinátora. Sociálny pracovník informuje vedúceho úseku starostlivosti o deti a mladých dospelých a riaditeľa.
  - c) ak sa službukonajúcemu zamestnancovi SUS alebo PNR nepodarilo za účelom výzvy k návratu dieťaťa skontaktovať s rodičom alebo blízkou osobou, vyzvanie k návratu dieťaťa do centra vhodnou formou zrealizuje sociálny pracovník najbližší pracovný deň, najneskôr však do 24 hodín od určeného času návratu. Za vyzvanie rodičov alebo blízkych osôb k návratu dieťaťa do centra sa považuje aj opakovaný neúspešný pokus o realizáciu výzvy. Sociálny pracovník svoju intervenciu riadne zdokumentuje a založí do spisovej dokumentácie dieťaťa.

- d) Ak sa dieťa v určenom čase, teda ani do 24 hodín od vyzvania rodičov alebo blízkych osôb do centra nevráti, neprítomnosť dieťaťa sa považuje za opustenie centra bez súhlasu.
- 2) Za opustenie centra bez súhlasu je považované aj
- a) svojvoľný odchod dieťaťa z centra bez súhlasu zamestnanca centra,
  - b) nevrátenie sa dieťaťa z riadne povolenej vychádzky alebo inej voľnočasovej aktivity v dohodnutom čase,
  - c) nevrátenie sa dieťaťa zo školy v štandardnom čase (s ohľadom na počet vyučovacích hodín a presun zo školy do centra), pokiaľ takýto čas zdržiavania sa dieťaťa mimo centra je viac ako dve hodiny.
- 3) Ak dieťa opustí centrum bez súhlasu, centrum je povinné situáciu bezodkladne riešiť
- a) službukonajúci zamestnanec SUS bezodkladne informuje sociálneho pracovníka a koordinátora SUS, PNR informuje sociálneho pracovníka. Sociálny pracovník následne informuje vedúceho úseku starostlivosti o deti a mladých dospelých a riaditeľa. V prípade opustenia centra bez súhlasu podľa ods. 2 súčasne o tejto skutočnosti informuje rodičov alebo blízke osoby dieťaťa, u ktorých by sa dieťa mohlo na úteku nachádzať a vyzve ich, aby kontaktovali centrum a zabezpečili návrat dieťaťa do centra, ak by sa dieťa u nich na úteku zdržiavalo, informuje ich aj o bezodkladnej povinnosti centra oznámiť útek policajnému zboru,
  - b) sociálny pracovník, ktorý je v tom čase v pohotovosti mimo pracoviska s použitím mobilného telefónu, je povinný zistiť všetky informácie týkajúce sa nedovoleného opustenia centra dieťaťom a túto skutočnosť bezodkladne oznámiť najbližšiemu útvaru policajného zboru.
  - c) sociálny pracovník najbližší pracovný deň túto skutočnosť preukázateľne oznámi súdu, ktorý nariadil ÚS, PO alebo uložil VO, príslušnému úradu PSVaR a Okresnej prokuratúre v Malackách.
- 4) Ak sa dieťa umiestnené v SUS v štandardnom čase nedostaví do školy a škola centrum o tejto skutočnosti informuje, koordinátor SUS, prípadne ním poverený zamestnanec túto skutočnosť okamžite oznámi Mestskej polícii v Malackách. Zamestnanec centra súčasne Mestskej polícii podá všetky dostupné informácie o dieťati. V prípade, že centrum nebude mať vedomosť o pobyte dieťaťa ani po uplynutí dvoch hodín od času jeho štandardného návratu zo školy do centra, príslušný zamestnanec centra postupuje podľa ods. 3. PNR v uvedenom prípade postupuje priamo podľa ods. 3.
- 5) Na zabezpečenie všetkých potrebných údajov o dieťati pre potreby policajného zboru je vychovávateľ, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti alebo PNR v spolupráci so sociálnym pracovníkom povinný vypracovať vopred tlačivo Zápisnica o oznámení nezvestnosti a opatriť ho aktuálnou fotografiou dieťaťa. Toto tlačivo sa spolu s fotografiou dieťaťa aktualizuje jedenkrát ročne, za aktualizáciu je zodpovedný vychovávateľ/PNR.

## **19.2 Opis postupu v rizikových situáciách u detí**

### **1) Úraz dieťaťa**

- a) Úraz dieťaťa, ktorý nie je potrebný ošetriť lekárom, ošetrí službukonajúci zamestnanec alebo PNR bežným spôsobom. Úraz a spôsob ošetrenia podrobne zaznamená v Denníku dieťaťa. Slžbukonajúci zamestnanec SUS o úraze informuje koordinátora.
- b) Ak dieťa utrpí úraz, ktorý si vyžaduje ošetrovanie lekárom, službukonajúci zamestnanec SUS ihneď informuje koordinátora, PNR informuje vedúceho úseku starostlivosti o deti a mladých dospelých. Koordinátor SUS zabezpečí príchod iného zamestnanca na službu. Podľa vážnosti úrazu zamestnanec odvedie dieťa na lekárske ošetrenie služobným vozidlom alebo taxislužbou. Rovnako PNR zabezpečí lekárske ošetrenie dieťaťa. V prípade potreby zamestnanec SUS/PNR volá RZP – 155 alebo 112. Do príchodu RZP postupuje podľa pokynov zdravotníkov. Po návrate z ošetrenia podrobne zaznamená úraz v Denníku dieťaťa. Lekársky záznam o ošetrení úrazu je následne

odovzdaný detskej lekárke a sociálnemu pracovníkovi centra, ktorý ho založí do spisovej dokumentácie dieťaťa.

- c) V prípade život ohrozujúceho úrazu zamestnanec SUS/PNR okamžite volá RZP – 155 alebo 112 a poskytne dieťaťu prvú pomoc.
  - d) Záznam o úraze v Denníku dieťaťa obsahuje:
    - deň, charakter úrazu, miesto, kde došlo k úrazu, popis ako k úrazu došlo
    - svedkov úrazu
    - meno a priezvisko zamestnanca, ktorý evidoval úraz
    - zariadenie, v ktorom bolo vykonané ošetrenie úrazu.
  - e) Informovanie nadriadeného a riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 2) Konflikt, vážne nezhody medzi deťmi, deťmi a zamestnancami centra (napr. fyzický útok dieťaťa na iné dieťa, na zamestnanca centra alebo poškodzovanie budovy alebo zariadenia centra, prípadne obydlia PNR v afektívnom záchvate
- a) okamžite privolať inú dospelú osobu,
  - b) odstránenie nebezpečných predmetov z dosahu agresora,
  - c) evakuácia ostatných detí do bezpečia,
  - d) podanie adekvátnej liekovej terapie podľa odporúčenia odborného lekára, ak je to možné,
  - e) sledovanie a upokojuvanie dieťaťa, v závislosti od povahy situácie privolanie RZP 155 alebo 112, prípadne polície - 158,
  - f) zabezpečenie hospitalizácie (v prípade potreby),
  - g) po odznení mimoriadnej situácie zaznamenanie celej udalosti v Denníku dieťaťa (obdobne ako pri úraze),
  - h) informovanie nadriadeného a riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 3) Sebapoškodzovanie dieťaťa
- a) upokojenie dieťaťa, rozptýlenie pozornosti,
  - b) odobratie nebezpečného predmetu od dieťaťa,
  - c) poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
  - d) v závislosti od povahy situácie privolanie RZP, prípadne polície,
  - e) zabezpečenie hospitalizácie (podľa potreby),
  - f) zaznamenanie celej udalosti v Denníku dieťaťa (obdobne ako pri úraze),
  - g) informovanie nadriadeného a riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 4) Bezvedomie, otrava liekmi, alkoholom, chemikáliami ...
- a) poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
  - b) privolanie RZP – 155 alebo 112,
  - c) po odznení mimoriadnej situácie zaznamenanie celej udalosti v Denníku dieťaťa (obdobne ako pri úraze),
  - d) informovanie nadriadeného a riaditeľa centra o mimoriadnej udalosti.
- 5) Úmrtie dieťaťa
- Službukonajúci zamestnanec alebo PNR je povinný:
- a) ponechať mŕtve telo po dobu dvoch hodín od úmrtia na lôžku,
  - b) privolať obhliadajúceho lekára,
  - c) zabezpečiť označenie ľudských pozostatkov tak, aby nemohlo dôjsť k zámene,
  - d) podľa záverov obhliadajúceho lekára kontaktovať pohrebnú službu ohľadom prevozu na pitvu alebo uloženia ľudských pozostatkov do chladiaceho zariadenia,
  - e) bezodkladne oznámiť úmrtie nadriadenému a riaditeľovi centra,
- Riaditeľ centra zabezpečí:
- a) bezodkladné oznámenie úmrtia dieťaťa rodičovi, príbuznému alebo blízkej osobe dieťaťa,
  - b) ak takej osoby niet, úmrtie sa oznamuje obci príslušnej podľa miesta trvalého pobytu,

- c) ak nemožno zistiť miesto trvalého pobytu mŕtveho, úmrtie sa oznamuje obci, v ktorej došlo k úmrtiu,
  - d) vyhotovenie záznamu o oznámení úmrtia blízkej osobe alebo obci.
- 6) Požiar

- volať hasičov – 150,
- evakuácia detí do bezpečia.

V skupine pre deti a ich rodičov sa ustanovenia časti 19.2 použijú primerane. Úkony realizuje rodič dieťaťa v spolupráci so zamestnancami skupiny.

### **19.3 Opis postupu v rizikových situáciách u mladých dospelých**

Postup opísaný pri rizikových situáciách u detí sa primerane použije u mladých dospelých. Primárnou osobou pre poskytnutie pomoci mladému dospelému môže byť spolubývajúci mladý dospelý, privolaný sociálny pracovník, prípadne susedia.

### **19.4 Opis postupu pri rizikových situáciách (vážnych konfliktných situáciách, fyzicky agresívnom správaní) medzi rodičmi/blízkymi osobami dieťaťa, medzi rodičmi/blízkymi osobami dieťaťa a zamestnancami centra**

- a) okamžite privolať inú dospelú osobu, pokiaľ je v blízkosti,
- i) odstránenie nebezpečných predmetov z dosahu agresora, pokiaľ je to možné,
- j) únik, evakuácia ostatných do bezpečia,
- k) v závislosti od povahy situácie privolanie polície - 158, mestskej polície 159, alebo 112,
- l) snaha o upokojovanie- podľa časti 19.5, pokiaľ je to možné,
- m) po odznení situácie zaznamenanie celej udalosti v samostatnom zázname,
- n) informovanie nadriadeného a riaditeľa centra o udalosti.

### **19.5 Opis techník deeskalácie konfliktných situácií a verbálne agresívneho správania (platí pre konflikty medzi deťmi, deťmi a dospelými, aj medzi dospelými navzájom)**

- a) Prevencia, pokiaľ je to možné, v prvom rade sa snažíme o predchádzanie vzniku napätia, konfliktu, či agresívneho správania, ak už vznikne konflikt využívame nasledovné techniky deeskalácie:
  - nadviazanie kontaktu, oslovenie a snaha o upokojenie, poskytnutie priestoru pre vyjadrenie pocitov a myšlienok,
  - snažiť sa obmedziť stimul konfliktu,
  - verbálna deeskalácia,
  - riadený rozhovor, vyhnutie sa slovu „nie“, nesnažiť sa dohovárať a prekríčať, nesúdiť, odpovedať na otázky, ale ignorovať verbálnu agresivitu, vyhnúť sa vytváraniu požiadaviek, reflektovanie, zmeniť konfrontáciu na diskusiu,
  - rešpektovať osobný priestor,
  - uvedomovať si reč svojho tela, správanie musí signalizovať bezpečie a pokoj
    - proxemika - udržiavať bezpečnú vzdialenosť, mať vhodný postoj, nestáť v konfrontačnom postavení priamo, byť stranou, nemať útočný postoj napr. ruky vbok alebo defenzívny napr. ruky na prsiach, nepoužívať negatívne gestá, napr. kývanie hlavou, krčenie ramien, ruky vo vreckách, ruky za chrbtom, nepokojné pohyby rúk a pod.
    - kinezika - očný kontakt musí byť primeraný a netrvať dlho,
    - prozódia - vlastnosti reči, prízvuk, intonácia, frázovanie, rytmus
  - načúvanie,
  - vyjadrenie empatie, eliminácia pocitov frustrácie a bezmocnosti, snažiť sa pochopiť pocity, nie činy,
  - nerobiť „rozhodcu“ pri konflikte, rovnocennosť,
  - poskytnutie možností voľby, napr. budeme postupovať takto alebo takto,

- vysvetľovanie, popisovanie,
  - vyjednávanie, nájsť zhodu, zhodnúť sa na pravdivých údajoch, základných princípoch, na možnosti, že to, čo hovorí môže byť pravdepodobné alebo možné
- b) odvrátenie pozornosti (napr. ponúknuť pitie), rozptýlenie, ticho, využitie upokojujúcich rituálov, dychových cvičení, odpočinok,
- c) bezpečný odchod, únik zo situácie, pokiaľ žiadna z vyššie uvedených techník nefunguje,
- d) spracovať záznam zo vzniknutej udalosti bezprostredne ako je to možné,
- e) informovanie nadriadeného a riaditeľa centra.

Mgr. Zdenka Klasová  
riaditeľka